

A TISZAÚJVÁROSI VEGYIPAR TÖRTÉNETE

1953-2023

MOL

PETROLKÉMIA
MEMBER OF MOL GROUP

A TISZAÚJVÁROSI VEGYIPAR TÖRTÉNETE

1953-2023

Kedves Olvasó!

dén 70 éve született meg az a határozat, amely elindította a MOL Petrolkémia történetét, azt a sikersztorit, melynek folyamán az MPK Közép-Európa piacvezető vegyipari vállalatává vált, s melynek köszönhetően Tiszaújváros is létrejött.

Az, hogy az akkori döntéshozók a vegyi kombinát végleges helyének a tiszapalkonyai Tiszai Erőmű Vállalat szomszédságában lévő sík területét választották, nem véletlen. A két folyó, a Sajó és a Tisza találkozásánál kedvezőek voltak a feltételek az energiaipar, a kőolaj-finomítás és a vegyipar telepítésére, a döntésben fontos szerepet játszott a nyersanyag közelsége, a villamos energia, a gőz és vízellátás lehetősége, a szállítás és a munkaerő biztosítása.

Az iparterület kialakítása sokak számára ígért munkalehetőséget, biztos megélhetést, a kecsegtető lehetőség az ország minden tájáról vonzotta az embereket, családokat, akik a biztos és hosszú távú megélhetés reményében itt telepedtek le. A gyorsan növekvő lakosságszámnak köszönhetően jött létre Tiszaújváros – a város és a vegyi kombinát fejlődése elválaszthatatlan egymástól.

Babits Mihály szerint „Múlt nélkül nincs jövő, s mennél gazdagabb a múltad, annál több fonálon kapaszkodhatsz a jövőbe.” A mi feladatunk az, hogy jó históriásként elmeséljük ezt a történetet, így őrizve meg mindazok emlékét, akik felépítették a tiszaujvárosi vegyipart, inspirálva a jövő generációit arra, hogy elődeink példáját követve folytassák a megkezdett munkát.

Nehéz felsorolni mindazt, ami ezalatt a 70 év alatt történt, hiszen ha csak a fontosabb beruházásokat vesszük számba, akkor is hosszú a lista. A kötet szerkesztésekor igyekeztünk minden, a vállalat életében fontos mérföldkövet jelentő eseményt felidézni. Fontosnak tartottuk, hogy ne csak a gyárakat és üzemeket, a gazdasági és termelési eredményeket mutassuk be, hanem az azokat megvalósító munkavállalói szálát is. Hogyan éltek és dolgoztak kollégáink az elmúlt évtizedekben.

Hiszen gazdag múltunk és fényes jövőnk záloga nem pusztán az ipari és technológiai fejlődésben rejlik. Munkavállalóink elhivatottsága nélkül ma nem tartanánk ott, ahol vagyunk, nem tűzhattünk volna ki olyan célokat, melyek a MPK-t Közép-Európa piacvezető vegyipari vállalatává tették, s mely nélkül nem tervezhetünk hosszú távra. A semmiből építették fel az ipartelepét és elhivatottságuknak köszönhetően a tiszaujvárosi vegyipar hírnevét is. Mára elmondhatjuk, hogy az elmúlt 70 évben családok generációinak életét szötte át az MPK-s életézés. Hiszen az MPK nemcsak a biztos megélhetést jelentette, jelenti számukra, de hétköznapjaikat, családi életüket is meghatározza a Laza Plázában eltöltött idő, a Családi nap, a különféle szabadidős programok.

Bízom abban, hogy a ránk jellemző elhivatottsággal és kemény munkával az elkövetkező időszakban előttünk álló kihívásokat is sikeresen fogjuk megoldani, és a jövőben is együtt írjuk tovább az MPK történetét!

Boldog születésnapot MPK!

CSÁSZÁR PÉTER
vezérigazgató

Események 70 év történetéből

**1953.
január 16.**

A Minisztertanács 00470/8/53. sz. határozatával megalapította a Tiszavidéki Vegyi Kombínát vállalatot.

**1959.
október 21.**

Megkezdí üzemelését a Gázüzem gázvezetékéből és gázfogadó állomásból álló üzemegysége.

**1969.
december 20.**

A Gazdasági Bizottság GB 10.190/69. sz. határozatában elfogadja egy új, LINDE technológiájú Olefingyár felépítését.

1979.

Az Olefingyárral egyidőben megépül a magyar-szovjet etilén távvezeték.

**1983.
október 25.**

Termelni kezd a PP-2 gyár, Magyarország első teljeskörűen mikroprocesszoros irányítású üzeme.

**1989.
február**

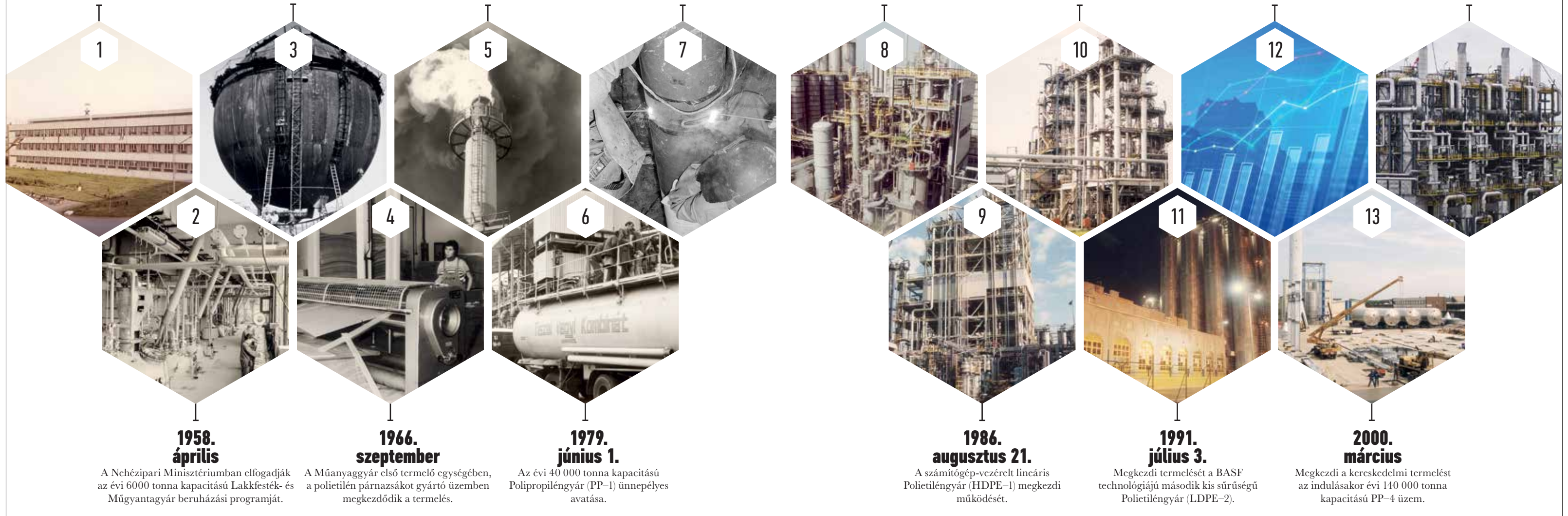
Termelésbe lép az évi 60 000 tonna kapacitású PP-3 üzem.

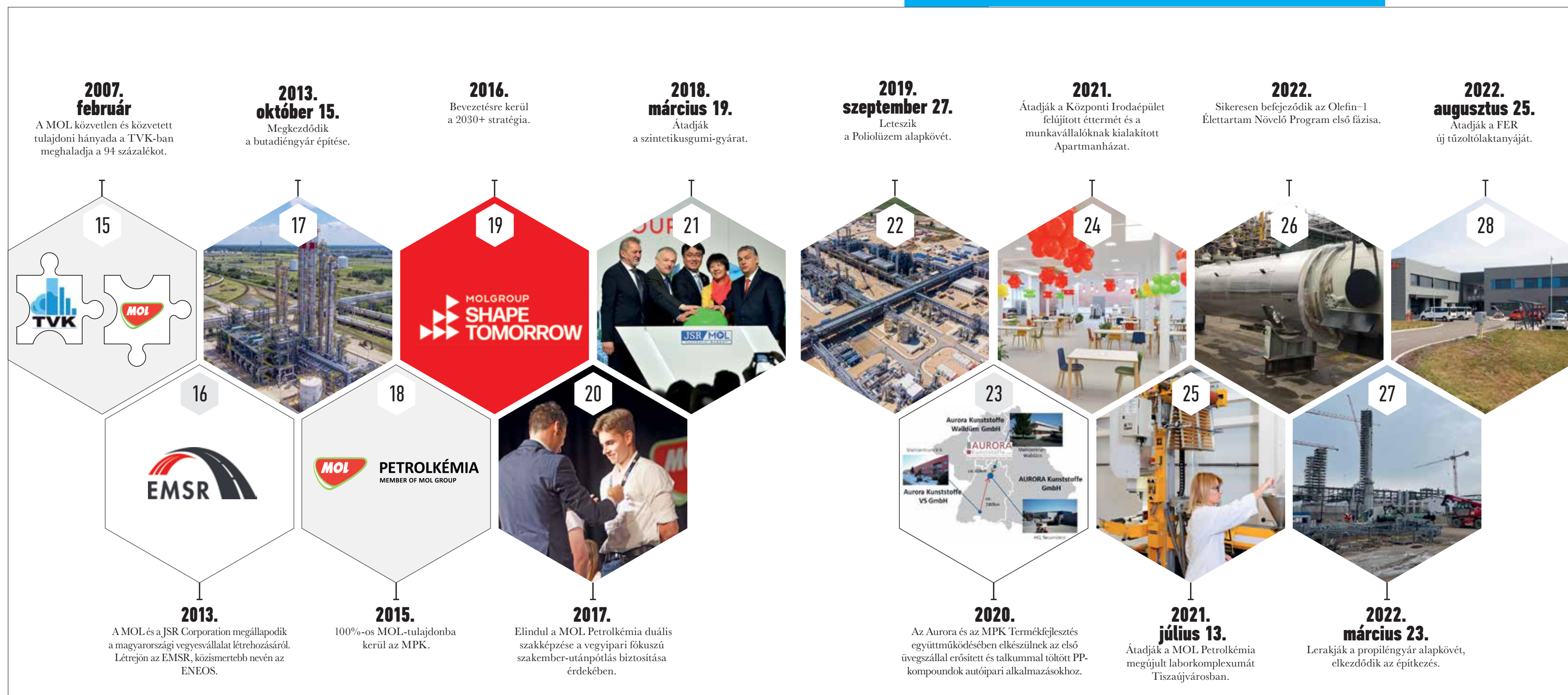
**1992.
január 1.**

A TVK ettől a naptól részvénytársasági formában működik tovább.

2005.

Átadják az Olefin-2 gyárat.

MPK70

1950-1960

EGY VÁROS ÉS A TISZAI VEGYI KOMBINÁT SZÜLETÉSE

**Az iparváros és
a TVK története szinte
elválaszthatatlanul
összekapcsolódott a kezdetektől
napjainkig.**

HATÁROZATBA FOGLALJÁK A TISZAVIDÉKI VEGYI KOMBINÁT MEGALAPÍTÁSÁT

A második világháborút követően, 1951-ben a kormány úgy döntött, elfogadja egy Tiszapalkonya határában létesítendő új hőerőmű beruházási tervét, amiben közrejátszott a villamos energia nagyfokú elmaradottsága. A térségben a villamosenergia-termelés lehetőséget teremtett a vegyipar telepítéséhez is.

Az első magyar Földgázkombinát létrehozásának tervei 1951-ben készültek el, a gyár telepítését a Balaton mellékén képzelték el. Azonban ez a terület csak tizenöt-húsz évre biztosíthatta volna a tervekben meghatározott földgázszükségletet. A Román Szocialista Köztársasággal 1952. április 12-én egy 25 évre szóló megállapodás jött létre, amelynek értelmében a vezetéken érkező évi 120 millió köbméter földgáz biztosítása egy keletre fekvő felhasználói üzemet tett észszerűbbé. A román alapanyag vegyipari célra kiválóan alkalmas volt, hiszen akkoriban a világ legjobb minőségű földgázai közé tartozott.

Tiszaújváros – az egykori Tiszaszederkény, majd Leninváros – múltja csupán néhány évtizedre nyúlik vissza, és erősen kötődik az ország második világháború utáni ipari fejlődéséhez. A Sajó és a Tisza folyók találkozásánál kedvezőek voltak a feltételek az energiaipar, a kőolaj-finomítás és a vegyipar telepítésére.

Tiszaújváros születése kizárólag a TVK létrejöttének köszönhető, hiszen az iparkörzet kialakítása sok ember számára ígért munkalehetőséget. Az ország minden részéről érkeztek ide családok, akik a biztos és hosszú távú megélhetés reményében új otthonra találtak. Az iparváros és a TVK története ezután szorosan, szinte elválaszthatatlanul összekapcsolódott az 1950-es évektől napjainkig.

Az Országos Tervhivatal 1952. október 13-án fogadta el a 0076/52. számú határozatában a Tiszapalkonyai Földgáz Kombinát létrehozásának beruházási programját. A vegyi kombinát végleges helyének kiválasztásában fontos szerepet játszott a nyersanyag közelsége, a villamos energia, a gőz és vízellátás lehetősége, valamint a biztosított szállítás és munkaerő. A helykijelölési határozatot 1952. december 29-én hozták meg, amelyben rögzítették, hogy a létesítményt a tiszapalkonyai Tiszai Erőmű Vállalat szomszédságában lévő sík területre kell telepíteni, így biztosítva a szükséges energiaellátást.

A Minisztertanács 1953. január 16-án, az alapítólevél kiadásának másnapján, a 00470/8/53. számú határozatával megalapította a Tiszavidéki Vegyi Kombinát vállalatot. A beruházás irányítását 1953. január 31-ig látta el a minisztérium, majd 1953. február 1-től a vállalat vette át.

MEGKEZDŐDIK A TISZAVIDÉKI VEGYI KOMBINÁT ÉPÍTÉSE

A Minisztertanács 1954. június 14-ei határozatában PVC, nitrogén-műtrágya, szerves intermedierek és poliakril-nitrilszál gyártása szerepelt. Ezt követően, 1954–55-ben az eredeti beruházási terveket számos alkalommal módosították és átcsoportosították, ezen viták során több alkalommal is felvetődött a Tiszavidéki Vegyi Kombinát építésének leállítása. (Az akkor tervezett beruházások egy része, mint a PVC-gyártás, végül is Kazincbarcikán, a Borsodi Vegyi Kombinátban – ma Wanhua-Borsod-Chem – valósult meg.)

A Vegyipari Minisztérium 1955. május 9-én jóváhagyta a gyár Tiszapalkonya melletti telepítését és ugyanazon év szeptember elején meg is kezdődtek a munkálatok. A második ötéves terv legnagyobb építkezése rendkívüli erőfeszítéseket igénylő munkafázissal indult 1955 szeptemberében. Az új gyáróriást a Tisza árterére tervezték, ami

nagyszabású tereprendezést tett szükségessé. Az építkezésen dolgozóknak négy esztendő alatt mintegy 700 000 köbméter földet kellett megmozgatniuk és csaknem egymillió köbméter anyagot kellett beépíteniük.

Az Országos Tervhivatal elnöksége 1956. január 31-én rendelte el a Tiszavidéki Vegyi Kombinát, mint beruházó vállalat, létrehozását. Azonban az 1956-os forradalom eseményei a TVK építésére is hatással voltak. A munkálatok lelassultak, majd kisebb-nagyobb időre meg is szakadtak, végül csak másfél év múlva, 1958-ban indult újra az építkezés.

FESTÉKGYÁRI BERUHÁZÁS TISZAPALKONYÁN

A magyarországi vegyipar fejlesztése érdekében egy festékgyár létrehozását tervezték Budapesten, de mivel itt a bővítés hely hiányában kétséges volt, emellett nem akarták tovább növelni a főváros ipari terheltségét, az üzemet végül más helyszínre tervezték át. A Nehézipari Minisztérium 1957. december 31-én adott utasítást arra, hogy a festékgyárat Tiszapalkonyára telepítsék.

1958 áprilisában megszületett az évi 6000 tonna kapacitású Lakkfesték- és Műgyantagyár beruházási programja.

A VÁROSIASODÁS ÚTJÁN

Az ipari fejlesztésekkel párhuzamosan a TVK dolgozóinak lakhatását is biztosítani kellett. Az első 105 egy és másfél szobás lakások 1958-ra épültek meg. Ezután készült el a két ütemben megvalósítandó távlati fejlesztési program,

melynek az volt a célja, hogy az eredetileg 10 000 lakosra tervezett települést 40 000 lakosú várossá fejlesszék. A távlati fejlesztési programból végül csak az első fázis valósult meg. Ezzel egy időben építeni kezdték a lakosságot ellátó kommunális és szociális létesítmények hálózatát is.

A TVK ELSŐ MŰKÖDŐ EGYSÉGE: A GÁZÜZEM

A beruházási problémákat végül a Szovjetunió felajánlása oldotta meg. A két kormány 1958 novemberében egyezményt kötött arról, hogy a szovjet fél műszaki és termelési eszközöket biztosít egy Magyarországon felépítendő, évi 210 000 tonna kapacitású nitrogén-műtrágyagyárhoz.

A tervezési feladat 1959-re elkészült, a dokumentációban az évi 100 000 tonna ammóniát, 210 000 tonna ammon-nitrátot és 10 000 tonna karbamidot termelő üzem létrehozását 1965-re irányozták elő. A tervezéshez fontos szempontot nyújtott a Román Szocialista Köztársasággal kötött egyezség, amelyben a korábban előirányzott évi 120 millióról 200 millió köbméterre növelték a vezetéken biztosított földgáz mennyiségét.

A TVK első működő egysége a Romániából érkező gáz fogadásához szükséges Gázüzem volt, amellyel párhuzamosan a központi szennyvíztisztító üzem is elkészült 1959-ben. A leendő műtrágyagyár nyersanyagellátását biztosító földgázvezeték – amely a romániai Kissármásról indult –, 1959. április 1-től üzemszerűen működött. Ez a vezeték látta el a festékgyárat földgázzal, majd 1964 őszétől a nitrogén-műtrágyagyár alapanyag-szükségletét is biztosította. A gázvezetékéből és a gázfogadó állomásból álló üzemegység 1959. október 21-én kezdte meg működését. Ezeket a jellegzetes gáztartályokat idézte és a mai napig is idézi a TVK logója.

1960-ban közel egy négyzetkilométeren indult meg a termelő üzemszerű építése és a leendő munkatársak képzése is. A szakmai dolgozók képzésére több szovjet és román, vegyiparral rendelkező városban, valamint az 1930-as évektől létező Péti Nitrogénművekben és a nem sokkal korábban alapított Borsod Vegyi Kombinátban került sor.

ÉRDEKESSEGEK AZ ÉVTIZEDBŐL

A Tiszai Vegyi Kombinátot eredetileg a Dunántúlra tervezték

A második világháborút követően a hazai vegyipar megteremtésének alap gondolata az volt, hogy az ország mindkét felében szükség van egy-egy vegyi kombinátra. Kazincbarcikán már 1949-ben elindult a Sajómenti Vegyiművek (1954-től Borsodi Vegyi Kombinát) építése. A dunántúli szerves alapanyagipar megteremtésének lehetőségét a pusztaedericsi–hahóti földgáz hasznosításával vélték biztosítani, és erre akarták ráépíteni a Balatoni Vegyi Kombinátot.

1951 nyarán azonban az adatok azt mutatták, hogy a létesítménynek akkora mennyiségű hűtővízre lett volna szüksége, amit csak egy bővizű folyó tudott volna gazdaságosan biztosítani. Kezdetben Keszthelyt tekintették ideális telephelynek, ahol rendelkezésre állt a földgáz, a víz, valamint az erőmű energiaszükségletét fedező tőzeg- és barnaszénttelepek. A termékigények felmérése után azonban kiderült, hogy a szükséges termelési volumen az alacsony metántartalmú zalai nyersanyagbázissal hosszabb távon nem biztosítható. Ekkor merült fel az a gondolat, hogy az ország a szerves vegyipari alapanyag-termelését a jó minőségű román földgázbázisra építse fel, ezért a Tiszántúl és a Felső-Tisza vidéke került előtérbe.

A TVK majdnem Vásárosnaményben épült fel

Miután nyilvánvalóvá vált, hogy a dunántúli nyersanyagbázisra nem lehet vegyipari kombinátot telepíteni, 1952. április 12-én Magyarország földgázbeszerzési megállapodást kötött Romániával. Tekintettel a földgázvezeték Szamos menti, Csengernél található csatlakozási pontjára, a kombinát telepítéséhez kizárólag a Felső-Tisza vidéke jöhetett szóba.

A telephely megválasztásánál alapvető szempont volt a kombinát földgáz-, áram- és vízigénye, így csakis azok

a telephelyek merülhettek fel, amelyek egybeestek a Tiszapalkonyai Erőmű telephely-alternatíváival (Olaszliszka, Sárospatak, Rakamaz–Balsa, Tokaj, Báj–Prügy, Tiszalúc, Tiszadob).

Az erőművel kapcsolatban egyedül Vásárosnamény elhelyezkedése, infrastrukturális ellátottsága, árvízvédelmi helyzete, illetve lakhatási lehetőségei bizonyultak kedvezőnek. A vásárosnaményi telepítés előnye legfőképpen a gázvezeték rövidségében mutatkozott meg, míg a tiszapalkonyai mellett szólt az erőművel való kooperáció és a szállítási távolságok lerövidülése.

Végül Tiszapalkonya mellett döntöttek, a legfőbb érvert a tervezés alatt álló új erőmű szolgáltatta, amely árammal látta el a vegyipari kombinátot.

**A telephely
megválasztásánál
alapvető szempont volt
a kombinát földgáz-,
áram- és vízigénye.**

MPK70

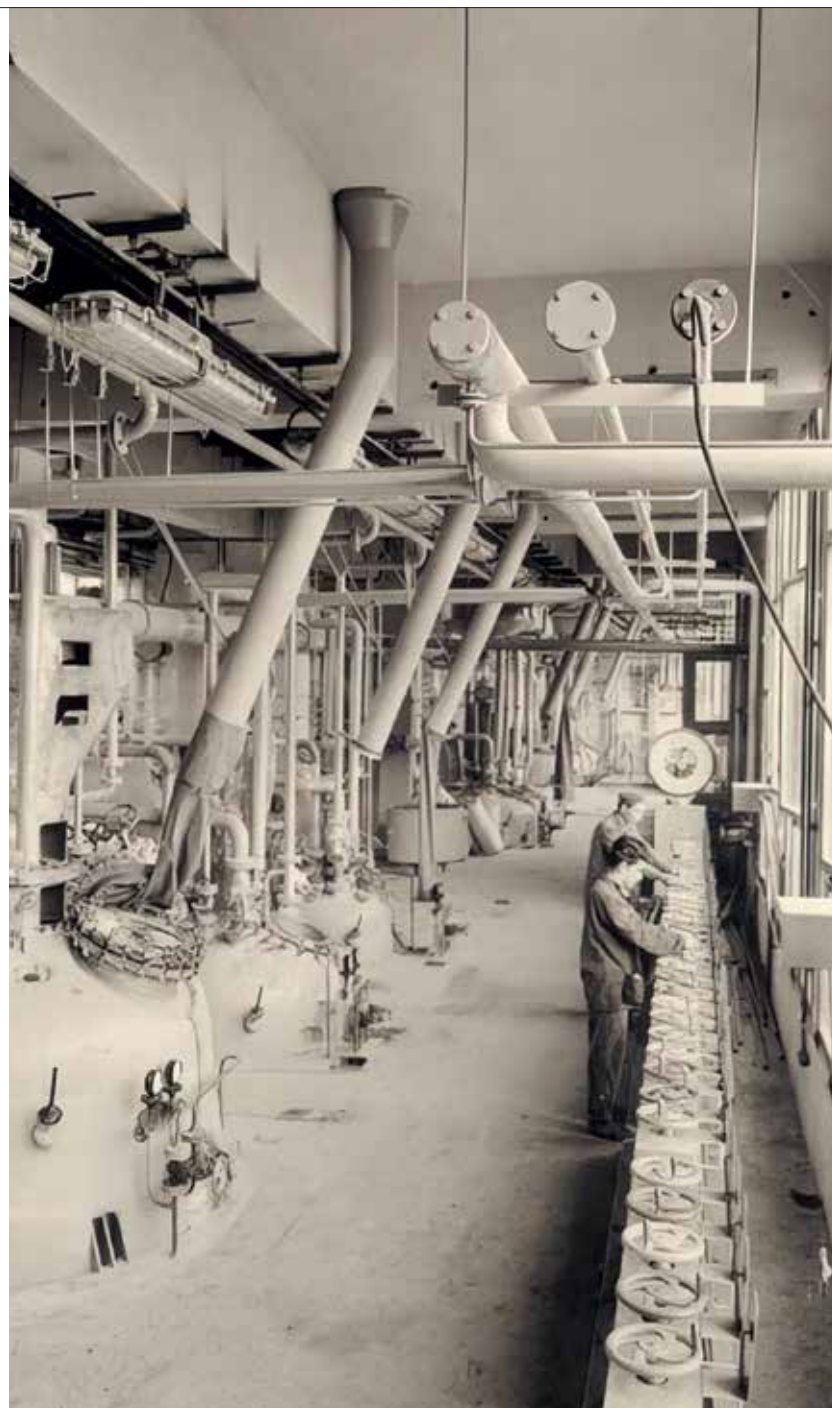
1960-1970

ELINDUL A LAKKFESTÉK- ÉS MŰGYANTAGYÁRTÁS

A Lakkfesték- és Műgyantagyár öt hónapos próbaüzem után 1961 januárjában kezdte meg a lakkfesték és az ehhez szükséges műgyanta gyártását. A Lakkfesték- és Műgyantagyárban a legnagyobb mennyiségben alkidműgyantát gyártottak, mely alapját képezte más jellegű festékek és zománcok előállításának, így például a szintetikus zománcnak. A csomagoló eszközellátásának biztosítására a Műszaki Főosztály egy dobozüzem létrehozását is kidolgozta, melyet gyors megvalósítás követett. A dobozüzemben évente négymillió festékdobozt gyártottak.

A modern gépek, berendezések mentesítették a gyár dolgozóit a nehéz fizikai munka alól, az új fejlesztésű, zárt rendszerű gyártósorok pedig védelmet nyújtottak a felhasznált anyagok egészséget veszélyeztető hatásai ellen. A helyben előállított alkidműgyantára alapozva a gyár évente több mint 50 000 tonna festéket állított elő, ez a mennyiség a hazai festéktermelésnek mintegy a felét tette ki.

A termékek között lakkok, zománcok, gépkocsifestékek, alváz- és üregvédő anyagok, valamint korszerű, vízzel hígítható festékek és ragasztók széles választéka is megtalálható volt.

**Modern gépeket
és zárt rendszerű
gyártósorokat
állítottak munkába.**

MEGKEZDŐDIK A MŰTRÁGYAGYÁR ÉPÍTÉSE ÉS ÚJ NEVET KAP A VÁLLALAT

A Műtrágyagyár építése 1961-ben indult és három évig tartott. A beruházások megvalósítása közben egy másik mérföldkőhöz is érkezett a vállalat. 1962. március 22-én új nevet kapott: Tiszai Vegyi Kombinát.

A műtrágyagyártáshoz szükséges egységek közül elsőként a Savüzem kezdte meg a munkát 1964. augusztus 15-én, a Borsodi Vegyi Kombináttól vásárolt cseppfolyós ammónia felhasználásával. 1964 októberében az önálló ammóniatermelés is elindult a fokozatosan üzembe helyezett szintéziskörök beindításával 1965. április 23-ára a próbaüzem sikeresen befejeződött a Műtrágyagyárban.

TVK-AVATÁS ÉS A PETROKÉMIAI BERUHÁZÁSI VÁLLALAT MEGALKULÁSA

1965. június 1-jén önállóvá vált a Tiszai Vegyi Kombinátot üzemeltető szervezet, a beruházó apparátusból pedig létrejött a Petrokémiai Beruházási Vállalat. Utóbbi fő feladata a TVK beruházásainak gondozása volt, melyek közül a Polietiléngyár, majd az Olefingyár megvalósításának terve volt a legjelentősebb.

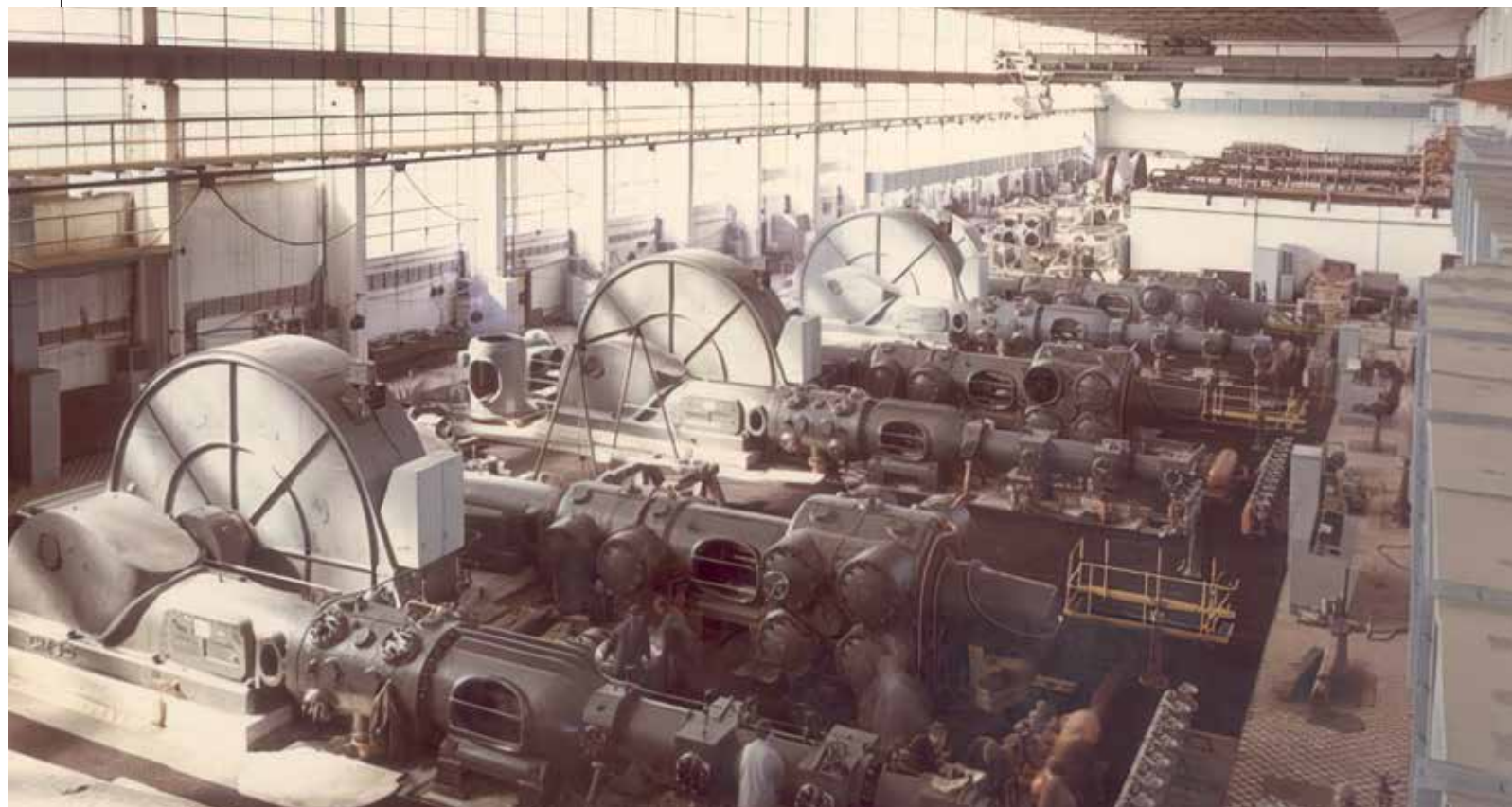
1965. november 29-én, több mint egyeztetendőnyi biztonságos üzemeltetés után ünnepélyes keretek között felavatták a Tiszai Vegyi Kombinátot, amely ekkoriban Magyarország legnagyobb vegyipari létesítményének számított. Az avatáson részt vett Fock Jenő, a Minisztertanács elnökhelyettese és a Politikai Bizottság tagja. A TVK-ban a műtrágyagyár mellett ekkor már festékgyár is működött, valamint Központi Javító Műhely is, mely a későbbi Gépgyár első létesítménye volt.

GÉPGYÁR ÉPÜL

Az alaperuházás idejében már megépült egy jól felszerelt központi Karbantartó Műhely, amely segítséget nyújtott a gépek szereléséhez és az anyagellátáshoz. Az itt dolgozók feladata a gépek, berendezések üzemben tartása, javítása, az időszakos átvizsgálások és hitelesítések elvégzése volt. 1965 végére épült meg a Gépgyár öntődéje, mely a Kombinát gépeinek karbantartásához és új berendezéseinek szereléséhez szükséges öntöttvas, acél- és színesfém öntvényeket állított elő. Két évvel később a Gépgyárban már különböző vegyipari készülékek, hajtóművek, műanyagfeldolgozó gépek gyártása is kezdetét vette.

A műanyag-feldolgozás alapjait 1966-ban teremtette meg a vállalat.

BŐVÜL A MŰTRÁGYAGYÁR ÉS ELINDUL A TERMELÉS A KARBAMIDÜZEMEN

A Műtrágyagyár próbaüzemének indulását követően elkezdődött az üzem kapacitásának bővítése, melynek eredményeként 1965-ben 200 000 tonna, 34%-os nitrogént tartalmazó műtrágya gyártása vált lehetővé. A fejlesztés a nitrogén-műtrágyagyár bővítésével már 1965-ben elindult, mely az addigi kapacitáson felül 250 000 tonna ammóniát állított elő, így három évvel később, 1968-tól már félmillió tonna nitrogén-műtrágyát gyártott. 1966 márciusában, a szovjet tervező szakemberek időközben szerzett tapasztalatai alapján korszerűsített kar-

bamidtermelő üzemegységben, elkezdődött a próbaüzem melletti teljes kapacitású gyártás, ami a legnagyobb, 46,7% nitrogéntartalmú műtrágya alapjául szolgált. Ez a termék mind a földművelésben műtrágyaként, az állattenyésztésben takarmány-kiegészítőként, mind az ásványolaj feldolgozóiparban történő további felhasználásra is alkalmas volt.

A MŰANYAGGYÁR ELSŐ TERMELŐEGYSÉGE: A POLIETILÉN ZSÁKGYÁR

1966-ban 7 millió db/év kapacitású polietilén zsákgyár létesült, ami lehetővé tette a műtrágyák korszerű és szabadtéri tárolásának időtálló csomagolását. Az üzem emellett agrofóliát is előállított a mezőgazdaság számára. Ezen tevékenységhez kapcsolódva 1966. szeptember végén kezdődött meg a gyárban a műanyag-feldolgozás. A gyár fő profilja a fóliatermékek előállítása, a kötözőzsineg és különböző fűvott üreges testek gyártása volt. A polietilén párnaszákok gyártó üzem volt a Műanyaggyár első termelőegysége. Ettől kezdve a műtrágyát az időjárásnak ellenálló polietilén zsákokba csomagolták.

HIVATALOSAN IS VÁROS LETT TISZAÚJVÁROS

A Tiszaszederkényből kifejlődő települést a Népköztársaság Elnöki Tanácsa 1966. április 2-án nyilvánította várossá, mely a hazai települések közül hatvanhatodikként kapta meg a városi címet.

MŰVELŐDÉS ÉS KULTURÁLIS ÉLET

Tiszaújváros számos ma is működő intézményét eredetileg a TVK beruházásában építették meg, majd később átadták azt a város számára. A TVK beruházásában épült Derkovits Gyula Városi Művelődési Házat 1967. november 4-én adták át.

ÉRDEKESSEGEK AZ ÉVTIZEDBŐL

Miskolcon megnyílik a TVK első mintaboltja

A TVK vezetése már a kezdetektől fogva komoly erőfeszítéseket tett a jövedelmezőség fokozásáért, a termelés szerkezetének javításáért és termékei reklámozásáért.

Hosszas piackutatás és nem kevés anyagi befektetés után 1968. november 2-án Miskolcon, a Petneházi út 6. szám alatt nyitották meg a TVK első mintaboltját. Huszár Andor igazgató köszöntőjében többek között arról beszélt, hogy „elengedhetetlenül szükséges, hogy szoros kapcsolatot teremtsünk gyártmányaink felhasználóival, a kereskedelemmel és közvetlenül a vevőközönsséggel is. Az igények felmérése és nem utolsósorban a TVK termékeinek, különösen az új termékeinek bemutatása szükségessé tette a mintabolt létrehozását.”

A kezdeményezés akkora sikert aratott, hogy 1971-ben megnyitották a budapesti mintaboltot is. Később még más városokban, például Debrecenben és Tiszaújvárosban (akkori nevén Leninvárosban) is létesült egy-egy üzlet.

Díjazott termékfejlesztés: hőimpulzusos fóliahegesztő

A TVK rendszeres résztvevője volt a hazai és nemzetközi termékvásároknak, amelyeken jó alkalom nyílt az intenzív kapcsolatok kialakítására mind az iparvállalatokkal, mind a lakossággal.

A termékvásárok legnagyobb hazai seregszemléjének a Budapesti Nemzetközi Vásár számított, amelyen a TVK is részt vett 1966-tól 1991-ig. Évente megújuló termékpalettája osztatlan sikert aratott a látogatók és a bírálók között, így mindegyik vásárról legalább egy nagydíjjal vagy különdíjjal tért haza.

A sok-sok díjazott termék közül kiemelkedik az 1969-ben kiállított hőimpulzusos fóliahegesztő gép, amelyet a TVK Mechanikai Főosztálya tervezett és gyártott le mindössze két hét alatt. A kezdetben csak belső használatra szánt, a pavilon bejáratához kiállított zsákhegesztő-gépre azonnal jelentkezett egy vevő. A nap végére 12 darabra érkezett megrendelés.

MPK70

1970-1980

A PETROLKÉMIAI FEJLESZTÉSEK ELSŐ LÉPCSŐFOKA

A petrokémiai tevékenység 1970. augusztus 24-én, az első kis sűrűségű, ICI-technológián alapuló polietiléngyár (később „Kispegy”, illetve LDPE-1 néven ismert) üzembe helyezésével kezdődött.

A szocialista gazdasági integráció részeként 1970. szeptember 15-én kötötték meg a Magyar–Szovjet Olefinkémiai Egyezményt, mely alapja lett a későbbi nagyszabású petrokémiai fejlesztéseknek.

Az egyezmény lényege, hogy Magyarország egy évi 250 000 tonna etilént gyártó üzemot építhetett, amelynek termeléséből tíz éven át évi 130 000 tonna etilént, 80 000 tonna propilént, műanyaggyártáshoz szükséges alapanyagokat szállított a szovjet félnek. Cserében magasabb feldolgozottságú petrokémiai termékeket kapott a partnertől, olyanokat, amelyekre az országnak szüksége volt.

Ennek első lépcsője egy, a Tiszai Vegyi Kombinátban a vegyipari benzin hőbontásán alapuló, LINDE-technológiájú olefingyár építése volt.

Az Olefinmű építésével párhuzamosan az ukrainai Kalusban vinilkloridgyár építése vette kezdetét. A két gyár közti fizikai távolságot egy 336 km hosszú etilén távvezeték hidalta át, melynek építését 1970-ben kezdték meg.

**A Magyar–Szovjet
Olefinkémiai
Egyezmény
alapozta meg
a petrokémiai
fejlesztéseket.**

AZ OLEFINGYÁR JELENTŐSÉGE

Az olefingyár beindulásával megoldódott a folyamatos alapanyag-ellátás a kombinát poliolefin-gyártó egységeinél. Az itt előállított termékekre alapozva alapították meg később a polietilén- és polipropilén-gyárakat. Az üzemben a vegyipari benzin feldolgozása során etilént, propilént, C4-C5-C6-C7 frakciót állítottak elő. A C4 frakció izobutilén komponensét a Tiszai Finomító dolgozta fel metiltercier-butiléterré.

A magyar–szovjet kormányközi egyezménynek köszönhetően a Szovjetunióknak tíz éven keresztül, évente 130 ezer tonna etilént, valamint propilént és C4 frakciót adott át a TVK, melyért cserébe Magyarország petrokémiai és

műanyagipari termékeket kapott. A Tiszai Vegyi Kombinátnál a vasúti tartálykocsikon kívül több tízezer kamion szállította el a hatalmas árutömeget. A beérkező, illetve kimenő anyagok mennyisége elérte az évi egymillió tonnát. A hetvenes évek közepén a gyáregység kapacitása több mint kétszerezésre, mintegy 55 ezer tonnára növekedett. Az évek során speciális polietiléntípusokat állítottak elő, melyeket számos területen használtak a csomagolóeszkögyártástól a kábeliparig.

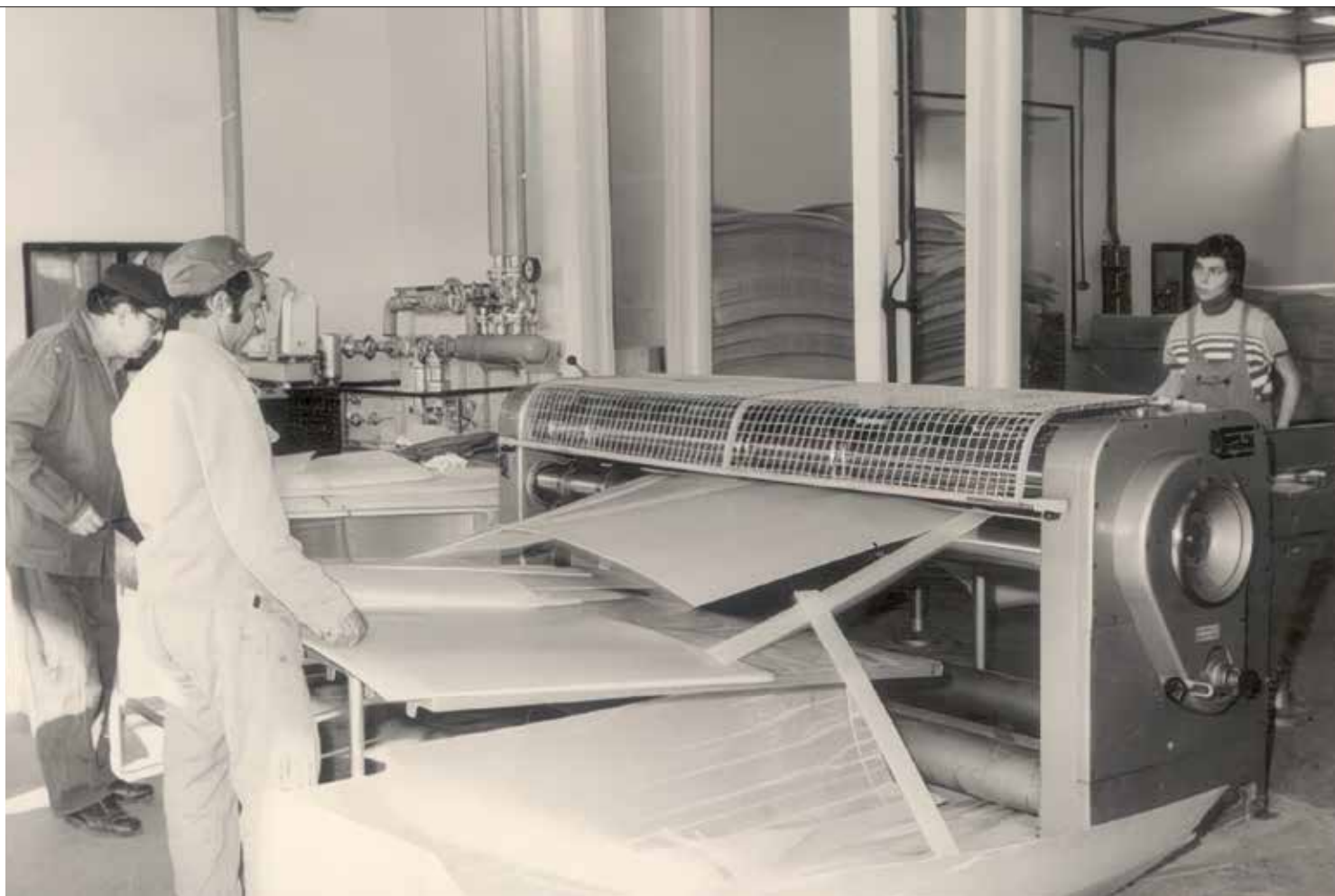
A beérkező és kimenő anyagok mennyisége elérte az évi egymillió tonnát.

„VÖRÖS VARRAT”

Az Olefingyárat és az ukrainai Kalusban vinilklorid gyárat összekötő etilén távvezetékét 1974. október 25-én csatolták össze ünnepélyes keretek között a két ország határán, Beregdaróc községnél. Az esemény „vörös varrat” néven vonult be a krónikákba. A vezetéknek köszönhetően közvetlen technológiai kapcsolat jött létre a két gyár között.

MEGINDUL A TERMELÉS ÉS AZ ETILÉNSZÁLLÍTÁS

Az Olefingyárban 1975. február 13-án, pénteken 13 órakor indult meg a folyamatos termelés és az etilénszállítás a kalusi Klórvinil Termelési Egyesülés felé, majd 1975. március 3-án megtörtént a gyár ünnepélyes felavatása. A ceremónia után egy hónappal Huszár Andor igazgató és Szabó Gergely, a Petrolkémiai Beruházási Vállalat igazgatója megosztott Állami Díjat kapott az olefinmű építésének szervezéséért.

A HAZAI MŰANYAGIPAR MEGTEREMTŐJE

A magyar vegyipar egyik legtehetségesebb és legsokoldalúbb vállalati vezetőjeként számontartott Huszár Andor több mint két évtizeden át irányította a Tiszai Vegyi Kombinátot.

1928-ban született Budapesten, majd vegyészmérnökként diplomázott, kutatási területe a műanyag polimerek vizsgálati módszere, gyártása és feldolgozása volt. 1964. június 16-án helyezték a Tiszai Vegyi Kombináthoz, ahol előbb

igazgatóhelyettesként, 1965-től igazgatóként, majd 1979-től vezérigazgatóként irányította a vállalatot, mely időszak alatt a magyar vegyipar legnagyobb szereplője lett.

Kiemelkedő szervezőképességének köszönhetően a TVK beruházásai rendre sikeresen valósultak meg. Vezetése alatt egy évi 250 000 tonna kapacitású olefinmű, 90 000 tonna összkapacitású polipropilénüzem és egy 195 000 tonna kapacitású polietilénüzem épült meg. A megtermelt etilén egy részét itthon és külföldön értékesítették. A polietilén- és polipropilénüzemek termelésének egy részét az évi 100 000 tonna kapacitásúra bővült Műanyaggyárban dolgozták fel, a többit idehaza és külföldön bocsátották áruba.

Vezetése alatt Tiszaújvárosban és környékén számos, mára ikonikusnak számító fejlesztést adtak át, megépült a TVK Szabadidőközpont és a műjégpálya, a jávorkúti üdülő és a TVK-nyomda. A TVK anyagi támogatásának köszönhetően a városban és környékén több iskolát és óvodát is alapítottak.

1988. december 31-én vonult nyugdíjba, majd három évvel később, 1991. június 21-én hunyt el Budapesten. Huszár Andor és vezetőtársai jól működő, továbbfejlesztésre alkalmas nagyvállalatot hagytak örökségül. Emléke előtt tisztelegve az új poliolkomplexum központi vezérője Huszár Andor nevet viseli.

A hazai igények kielégítése után az exportlehetőségek megteremtése következett.

BŐVÜL A MŰANYAGGYÁR

A folyamatosan növekvő műanyag-feldolgozó gyárban felavatták a TVK 12 méter széles agrofólia-gyártó gépsort, majd megkezdődött az üreges poliolefin lemezek, a cartonplast gyártása. 1977-ben beindították a 16 méteres agrofólia, valamint a fűvott hordók előállítását. A Műanyaggyár ünnepélyes avatására az első üzemegységek működésbe lépése után tizenkét évvel, 1978. november elején került sor.

HERCULES TECHNOLÓGIÁN ALAPULÓ PP-1

1978. szeptember 30-án kezdte meg a termelést az évi 40 000 tonna kapacitású Polipropiléngyár (PP-1) a központi Petrolkémiai Fejlesztési Program jóváhagyását és a Minisztertanács határozatát követően. Az állami, propiléngyári nagyberuházás keretében létrehozott PP-1 gyár HERCULES technológián alapult, célja pedig a hazai igények kielégítése és exportlehetőségek megteremtése volt. Az itt előállított alapanyagokat felhasználó műanyaggyári üzemegység még ugyanazon évben megkezdte működését, míg a sikeres próbaüzemeltetést követően a Polipropiléngyár ünnepélyes felavatására 1979. június 1-jén került sor.

ÉRDEKESSEGEK AZ ÉVTIZEDBŐL

Fóliasátras növénytermesztési kísérletek

Az 1970-es években az ország mezőgazdasága dinamikus fejlődési pályára állt. A növénytermesztésnél a vegyszerek és műtrágyák mellett mindinkább előtérbe került a polietilén fóliák használata. Ezek mezőgazdasági hasznosításának tesztelésre egy 7500 m²-es bemutatókertet (fóliakertészetet) alakítottak ki a TVK üzemterületének határában.

A kísérletek során bebizonyosodott, hogy a fólia felülmúlja az üvegházak tulajdonságait. A kombinátban gyártott polietilén agrofóliákat nagyrészt a kertészeti berendezések borítására, az öntözőcsatornák bélelésére és a kertészeti termékek csomagolására használták. Kísérletek folytak ugyanakkor a polietilén tömlő öntözéses gazdálkodásban való bevezetésére is. A fóliakertészetben nemcsak konyhakerti növények, hanem gombák termesztésével is foglalkoztak.

Lakhatási támogatás és óvodai bővítés

Az 1950-es években Tiszaszederkény-Újvárost eredetileg a TVK lakótelepének tervezték. Az ipari tevékenység bővülésével gyarapodott az ideköltözők száma és a lakótelep lassan várossá vált. A városias feltételek megteremtésében, a lakhatás biztosításában, számos lakó- és középület felépítésében a TVK is aktívan részt vett, segítve ezzel munkavállalói megtartását és boldogulását. Ennek egyik szép példája a 3. sz. Óvoda kibővítése egy emeletes épülettel, amelyet 1972-ben adtak át. A korszerű, száz gyermek befogadására alkalmas óvodában négy foglalkozási terem – mindegyikben külön mosdó és öltöző –, illetve étellift és óvónői különszobák álltak rendelkezésre. „Sok vegyész-

család gondja oldódott meg” – jegyezte meg Huszár Andor igazgató az átadó napján.

Később a IV. ötéves terv során újabb száz gyermeknek biztosított a TVK a tanács segítségével hasonló gyermekintézményt, ami a mai Alkotmány közben található 5. sz. Óvoda lett.

A munkaidőn túli aktív pihenéshez is évtizedek óta hozzájárul a társaság. A vállalat jávorkúti pihenőháza 1977-től folyamatosan fogadta az üdülni vágyó munkavállalókat, amely a Bükk hegységben, gyönyörű természeti környezetben található. A TVK szomszédságában fokozatosan épült ki a Szabadidő Központ (SZIK). A Hotel Phönix szállodát 1973-ban avatta fel a TVK, akkor még Hotel Olefin néven. A jelenleg is működő Sportcentrum első épületei 1979-ben épültek meg.

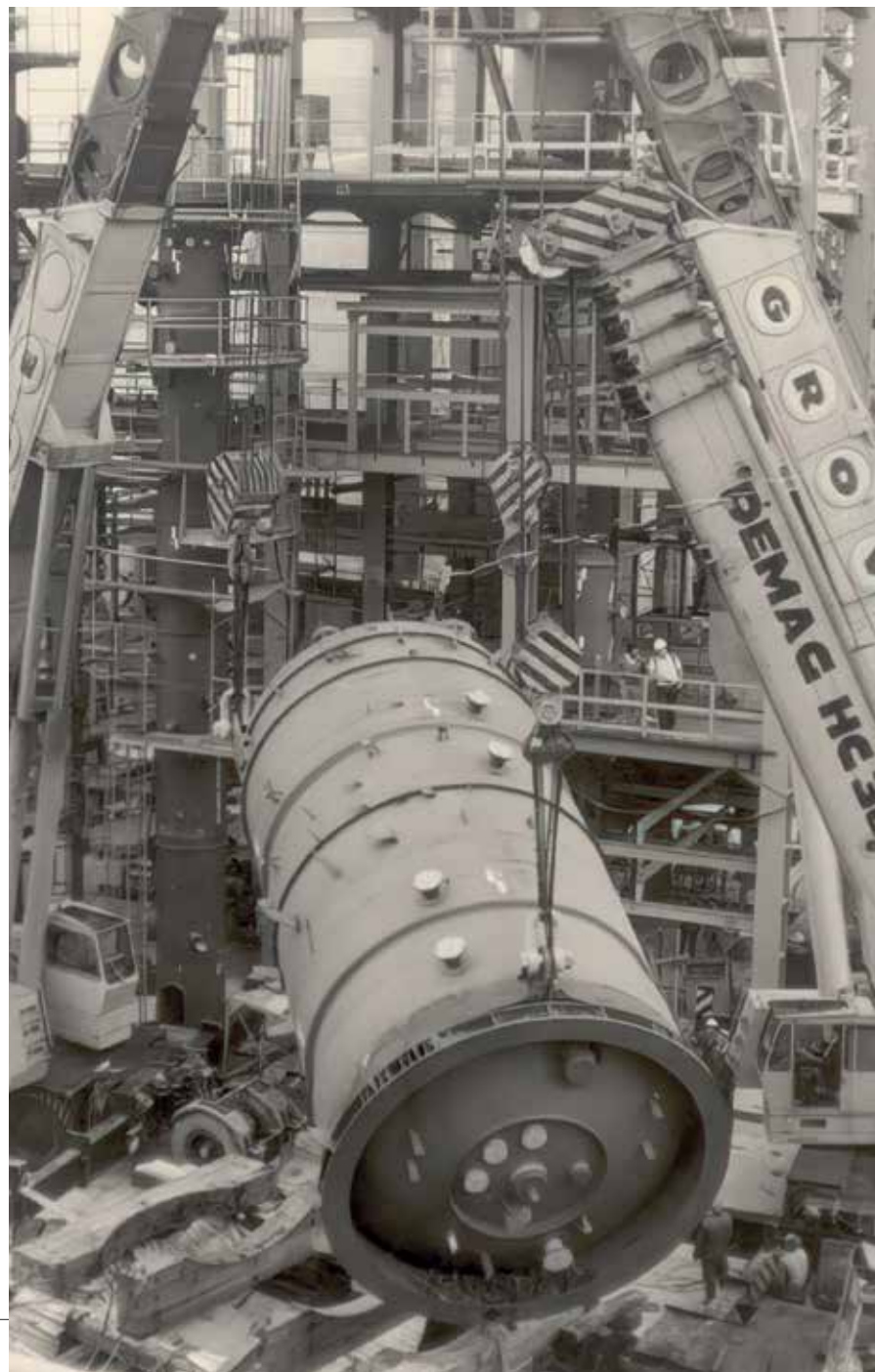
MPK70

1980-1990

POLIPROPILÉN, POLIETILÉN ÉS GEOTEXTÍLIA

Az 1980-as évek elejére a felvevőpiac teljesen biztosított volt, ezért az Állami Tervbizottság áldását adta egy új, nagy és közepes sűrűségű polietiléneket előállító üzem építésére. Az indoklás szerint az alapanyagbázis rendelkezésre állt, a prognosztizált igények pedig garantálták az értékesítést.

A Tervbizottság 5003/83. számú határozatával jóváhagyta egy évi 140 000 tonna kapacitású lineáris polietilént gyártó és Philips technológiával működő üzem létesítését. Néhány évvel később döntés született újabb létesítményekről is, ahol szőtt textíliát és polipropilént állítottak elő.

PRÓBAÜZEMEN A BIAFOL I. FÓLIAGYÁRTÓ

A műanyagtermék-paletta további bővítésének köszönhetően 1981 decemberében megkezdődött a próbaüzemeltetés a BIAFOL I. fóliagyártó berendezéssel, majd 1982 májusában elindult a két irányban nyújtott polipropilén fóliák folyamatos termelése.

LEZÁRUL A GÉPGYÁRKORSZAK

Az 1960-as években fontos feladatokat ellátó Gépgyár öntődjét 1982-ben leállították az addigra gazdaságtalanná váló tevékenység miatt.

EGY GYÜMÖLCSÖZŐ ÉV

A TVK dinamikus fejlődésének az egyik legsikeresebb éve volt 1983. A polipropilén iránti igény hatására döntés született egy újabb gyáregység építéséről. A Sumitomo technológiával működő gyárban évi 50 000 tonna alapanyagot állítottak elő. Az 1983. október 25-én termelni kezdő PP-2 gyárban Magyarországon elsőként működött teljes körű mikroprocesszoros irányítás. A polipropiléngyár mellett ebben az évben helyezték üzembe az ugyancsak a japán Sumitomo cég berendezésével működő hulladékégetőt, amely évi 6800 tonna folyékony és szilárd hulladék megsemmisítését tette lehetővé.

A magas színvonalhoz hozzájárult a gyártást ellenőrző számítógép-hálózat.

SZÁMÍTÓGÉPPEL VEZÉRELT ÚJ, LINEÁRIS POLIETILÉNGYÁR (HDPE-1)

A Szovjetunióba irányuló, évi 130 ezer tonna etilén exportja 1986-ban befejeződött. A Kalusi Olefinmű üzembe helyezésével „megfordult” az etilénszállítás iránya. Ettől kezdődően a Szovjetunió szállított etilént Magyarországra évi 60 ezer tonna mennyiségben, amelyért cserébe hazánk polipropilén granulátumot exportált. A Kombinát vezetése a TVK-ban termelt, illetve a Kalusból érkező etilén felhasználására alapozva határozta el egy új lineáris polietiléngyár (HDPE-1) létesítését.

Az új egység 1986. augusztus 21-én, a kalusi Olefinműből érkező, valamint a helyben termelt etilén felhasználásával kezdte meg működését.

Az alkalmazott technológia magas színvonalához hozzájárult a gyártást ellenőrző számítógép-hálózat is, amely automatikusan állította be a legoptimálisabb termelési és minőségi paramétereket. A felvevőpiac igényeinek megfelelően néhány év múlva a gyár 180 000 tonnára növelte

éves kapacitását. Az itt gyártott új, nagy és közepsűrűségű polietilén termékeket a csomagolóipar és a műszaki alkalmazástechnika területén hasznosították. A kereslet folyamatossága és a magas kapacitáskihasználtság miatt négy évvel később kemencebővítés is történt a HDPE-1 üzemet polietilénnel kiszolgáló olefingyárban.

DINAMIKUS FEJLŐDÉS ÉS ÚJ TERMÉKEK A GEOTEXTÍLIA-ÜZEMEN

A gyárkomplexum fejlődését a folyamatosan bővülő termékpaletta is bizonyította. 1987 elején üzembe helyezték a Geotextília üzemet, amellyel megkezdődött a dinamikus fejlődési utat bejáró új termék, a nem szőtt textília gyártása. Két évvel később létrejött a szőttzsák-üzem is, ahol már ötrétegű fóliát is előállítottak.

FOLYAMATOS GYÁRTÁS A BIAFOL II. ÜZEMEN

A sikeres üzemvitelnek és az értékesítésnek köszönhetően 1988. március 29-én beindult a folyamatos termelés a BIAFOL II. üzemben.

A polipropilén-gyártás harmadik állomásaként kezdte meg működését a PP-3 üzem.

TERMELNI KEZD A PP-3 ÜZEM

A polipropilén-gyártás harmadik lépcsője a Himont technológiával működő új polipropilén-gyár építése volt. A 60 000 tonna éves kapacitású PP-3 üzem 1989 februárjában kezdte meg a termelést.

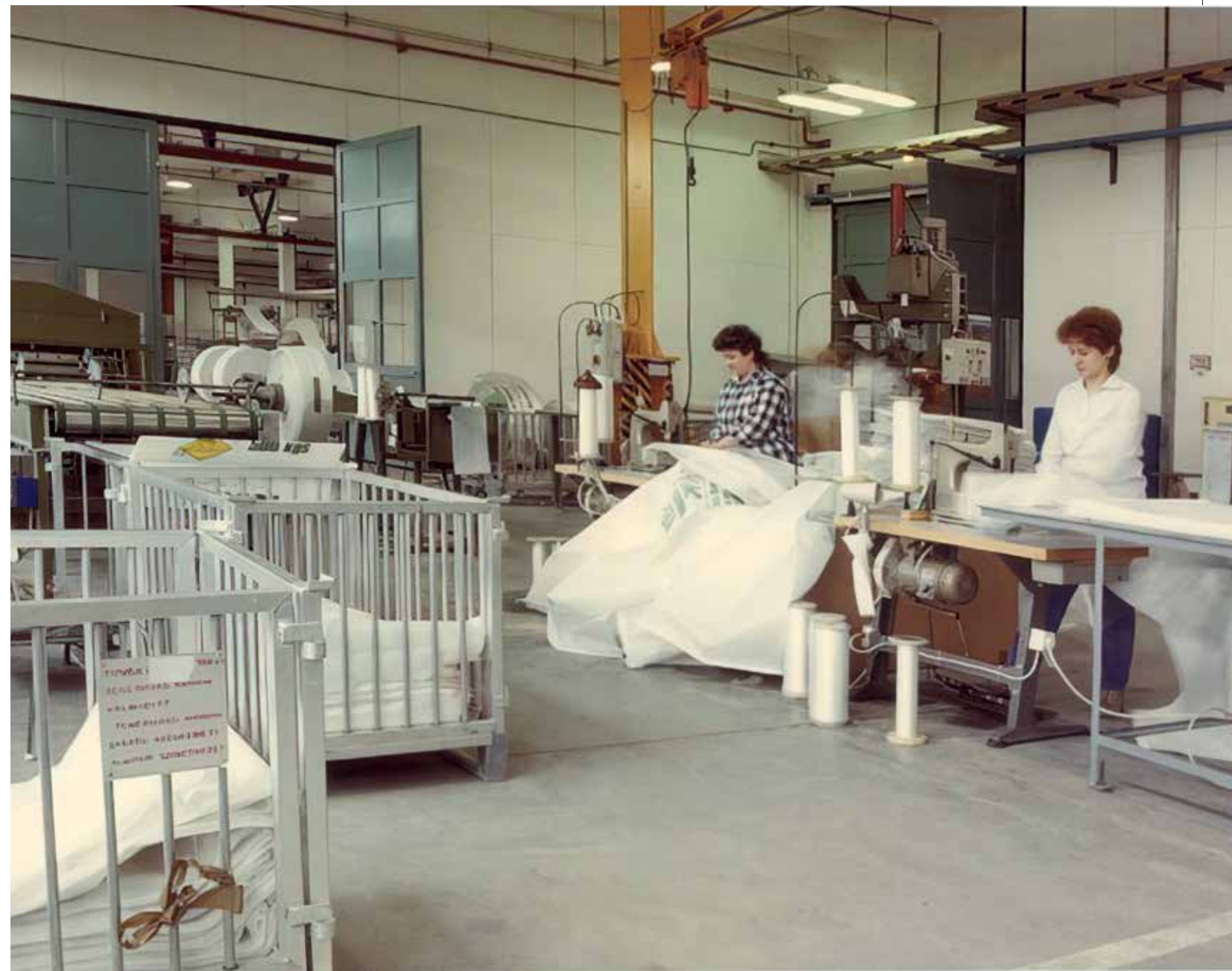

SZÁMÍTÓGÉPEK VÉGIK AZ ADATFELDOLGOZÁST

A termékválaszték jelentős bővülésének köszönhetően 1989-ben már évente mintegy 100 000 tonna polietilént és polipropilént dolgozott fel a Műanyaggyár. Polipropilénből többféle termék készült, például a tejipar részére poharak, a csomagolóiparnak fólia és pántolószalag, az építőipar és a mezőgazdaság részére pedig gégecsövek. Időszerűvé vált a raktári készletek nyilvántartási rendszerének korszerűsítése is. A vállalat teljes informatikai hálózatából beérkező gazdasági adatok rendszerezését és feldolgozását végző Számítógép Központ kilenc évvel az üzembe helyezése után, 1990-ben új épületbe költözött.

RENDSZERVÁLTOZÁS ÉS ÁTALAKULÁS

A szocialista rendszer gazdasági, társadalmi, vezetési válságával a vállalat életében is elkerülhetetlenek látszó változások történtek. 1989-ben Polipack Kft. néven megalakult a Tiszai Vegyi Kombinát első vegyesvállalata, amelyet sorra követett a többi vállalatrész átalakulása is.

ÉRDEKESSEGEK AZ ÉVTIZEDBŐL

A TVK-nál volt az ország egyetlen egész évben működő műjégpályája

„A korcsolyázás a tél örömei közé tartozik. Ahol a korcsolyázás a nyár örömei közé tartozik, az Leninváros” – szölt a korabeli reklámfilm. Még napjainkban is nosztalgiával tekintünk a TVK legendás műjégpályájára, amelyen generációk sora tanult meg korcsolyázni az 1981-es felavatást követően. A télen-nyáron üzemelő műjégpályája hűtését a Mútrágyagyárban keletkező cseppfolyós ammónia egy részének elpárologtatása során keletkező hideg energia hasznosításával érték el. A pálya 60 méter hosszú és 30 méter széles kialakítást kapott. Az 1745 m² jégfelületet 1,2 méteres palánk vette körül. A műjégpálya kitűnő feltételeket biztosított a szórakozáshoz, a korcsolyaoktatáshoz, a hazai és külföldi sportolók versenyszerű felkészüléséhez. Itt tartotta edzéseit Dohány Andrea, a világbajnok svéd szinkronkorcsolya-csapat edzője és innen indult el Sebestyén Júlia Európa-bajnok műkorcsolyázó karrierje is. A pályához később Szabadidő Központot alakítottak ki stranddal, étteremmel, sörbárral, fagyaltozóval és sportolási lehetőségekkel, majd rendezvényekkel – Mikulás a jégen, Juniális, gyereknap, majális – bővítették a kínálatot.

Hulladékhővel fűtött úszómedencék

A műjégpálya népszerűségén felbuzdulva, 1986. áprilisában 118 méter hosszú csúszdával felszerelt uszodát és gyermekmedencét alakítottak ki annak szomszédságában, az új egységeket a kombinátban keletkező hulladékhő hasznosításával fűtötték. Emellett pihenőpark és különböző vendéglátóhelyek is szolgálták a vendégek kényelmét.

MPK70

1990-2000

RÉSZVÉNYTÁRSASÁGGÁ ALAKUL A TVK

A

z 1989–90-ben bekövetkezett társadalmi, politikai változások a gazdaságirányításban is éreztették hatásukat. Ezek a hatások a Tiszai Vegyi Kombinátot sem kerülhették el. 1990. május 1-től a Lakkfesték- és Műgyantagyár vegyes vállalként működött tovább az AKZO-val. A Vállalati Tanács 1991. október 25-i ülésén Pálfi Sándor vezérigazgató részvénytársasági formáról szóló előterjesztését a jelenlévők egyhangú szavazással jóváhagyták. A gyárkomplexum 1991. december 31-ei hatállyal egyszemélyes állami tulajdonú részvénytársasági formában folytatta működését.

A POLIETILÉNGYÁRTÁS ÚJABB ÁLLOMÁSA: LDPE-2

A TVK folyamatos bővülésének következő lépcsőfoka az évi 60 000 tonna kapacitású, BASF technológiával működő LDPE-2 megépítése volt. A kis sűrűségű polietiléngyár 1991. július 3-án kezdte meg a termelést.

Átszervezések határozták meg az évtizedet.

RECESSZIÓ ÉS MEGSZŰNŐ ÁGAZATOK

A Tiszai Vegyi Kombinát fejlődése az 1990-es évek elejére megtorpant, ami a kedvezőtlen piaci környezettel és a petrokémiai ipar recessziójával párosult. A recesszió egészen 1994-ig húzódott és nagyban befolyásolta a vállalat eredményességét, mivel a gyár a magas alapanyagárakat nem tudta termékeinek értékében realizálni. Ekkor a társaság a fő profiljához szorosan nem kötődő tevékenységeit gazdasági társaságokká alakította át, a nem versenyképes ágazatait pedig fokozatosan megszüntette. Az ammónia-gyártást 1992 júliusában, míg a műtrágyagyártást 1995 júniusában fejezték be.

KIÉPÜL A MINŐSÉGBIZTOSÍTÁSI RENDSZER

Az ISO 9000-es szabványsorozaton alapuló minőségbiztosítási rendszer kiépítése 1991 augusztusában kezdődött meg. A társaság versenyképességének fokozása érdekében 1993-ban teljes termelő tevékenységére auditáltatta az ISO 9001 szabvány szerint működő minőségbiztosítási rendszert. Két évvel a megkezdett folyamat után, 1993. október 25-én a részvénytársaság négy termelőegysége, az olefingyár, a polietiléngyár, a polipropiléngyár és a Geotextília üzem vehette át a minőségbiztosítási rendszernek megfelelően működő tanúsítványokat. A következő év április 5-én a Műanyagfeldolgozó Profitcenter, majd szeptember 13-án a Műtrágyagyártó Profitcenter kapta meg az oklevelet. A minőségbiztosítás újabb állomásaként 1995 márciusában a TVK Rt. Igazgatósága határozatot hozott a Környezetvédelmi Irányítási Rendszer bevezetéséről. Ezt követte a Környezetközpontú Irányítási Rendszer

(ISO 14001) megvalósítása 1997 végére. Az új rendszer jelentős mérföldkönek bizonyult – a környezetvédelmi célkitűzések megvalósításán túl – a dolgozók környezeti tudatának, környezetvédelem iránti elkötelezettségének fejlesztésében. Öt évvel később az OHSAS 18001-es szabványon alapuló Munkahelyi Egészségvédelmi és Biztonság Irányítási Rendszer (MEBIR) bevezetése következett.

ÁTSZERVEZÉSEK ÉVE, AMIKOR LÉTREJÖNNEK AZ ÜZLETÁGAK

A vállalatból a nem alaptevékenységéhez tartozó ágazatok leválasztásával egy közel negyven céget magába foglaló vállalatcsoport jött létre. Mindezek mellett elkerülhetlenné vált a vállalatcsoport szervezeti átalakítása. Az 1995-ös esztendő az átszervezések éve volt, ekkor hozták létre a ma is létező szerkezeti egységeket, az üzletágakat. Mindezeket a szervezet korszerűsítése érdekében, a Tiszai Vegyi Kombinátnak legfőbb termékcsoportjai alapján hajtották végre. Így jött létre az Olefin üzletág, a Polipropilén üzletág, az LDPE-üzletág, valamint a HDPE-üzletág. Az átszervezések közben 1995 májusában a társaság Igazgatósága elfogadta a cég első Etikai Kódexét is.

Ezt követte a vállalat 1996-os privatizációja. Ennek során a munkavállalók számára is lehetővé vált kedvezményes részvényjegyzés, munkahelyük részvényeiből. A tulajdonosi kört a magyar állam, külföldi intézményi befektetők, a dolgozók és belföldi intézmények, magánszemélyek alkották.

HULLADÉKÉGETŐ MŰ ÉS KÖRNYEZETIRÁNYÍTÁSI RENDSZER

Az évi 7000 tonna szemét elégetésére szolgáló hulladékégető művet 1996 októberében avatták fel az Országgyűlés Környezetvédelmi Bizottsága elnökének részvételével. A következő évben, 1997. április végén hosszú távú etilén-szállítási szerződést kötött a TVK a BorsodChemmel, így az itt termelt etilén egy részének értékesítése sok éven át biztosított volt. A kombinát teljes körű környezetirányítási rendszere 1997 decemberétől az ISO 14001 szabvány szerint működött. A tanúsítványt a magyar vegyipari vállalatok közül elsőként a TVK vehette át 1998. február 6-án.

HATÉKONYSÁGNÖVELŐ ÖTLETPROGRAM INDUL A DOLGOZÓKNAK

A munkavállalók bevonását támogatta az 1998 áprilisában újjá indított, ma is működő Ötletek Támogatási Rendszere program. Célja, hogy műszaki, biztonsági, illetve ügyviteli problémák kezelése érdekében újszerű és előnyös megoldások kidolgozására ösztönözze a dolgozókat. Az ÖTR a beadástól a megvalósításon át, egészen az utóértékelésig nyomon követi a munkavállalói javaslatokat. Az anyagi megtakarításokkal, hatékonyságjavítással járó ötleteket anyagilag is díjazták, az ÖTR 15 éve alatt már több olyan munkavállalói javaslatot is megvalósítottak a társaságnál, melyek a cég eredményeit évi több tízmillió forintos, esetenként százmillió forintos nagyságrendben javították.

NÍVÓS DÍJBAN RÉSZESÜL A TVK

A Nemzeti Minőségi Díjra 1998-ban tizenhárom, többségében a termelésben és a feldolgozóiparban érdekelt cég pályázott. A díjat nagy méretű termelővállalati kategóriában a Tiszai Vegyi Kombinát Rt. nyerte el 1998. november 13-án. Az értékelőbizottság indoklásában kiemelte, hogy a TVK Rt. nyolc üzletágának minőségbiztosítási rendszere több mint öt éve rendelkezik ISO 9001 szabvány szerinti tanúsítással, továbbá 1996 óta a szolgáltató egységek közül a Biztonságtechnikai Divízió is.

FELAVATJÁK A LAZA PLÁZA KLUBHÁZAT

1998. november 27-én avatták fel a Laza Pláza névre keresztelt klubházat, mely azóta is helyet biztosít a vállalati rendezvényeknek, valamint munkatársak szabadidős összejöveteleikhez.

A MOL-CSOPORT TAGJA LESZ A TVK

A nemzetközi vállalattá válás útjára lépő MOL 1999 szeptemberében közel 20 százaléknyi részvényt vásárolt a TVK részvényeiből. A döntésben a MOL teljes kőolajvegyipari értéklánca építő stratégiája is fontos szerepet játszott. Az elkövetkező évek során a társaság részvényeiért a MOL, valamint egy osztrák–orosz háttérű érdekeltség vívott harcot, melyből a MOL került ki győztesen.

MÉGÉPÜL EURÓPA LEGKORSZERŰBB POLIPROPILÉNGYÁRA

A 2000-ben elkészült új PP-4 üzem Európa legkorszerűbb polipropiléngyára volt, amely márciusban már kereskedelmi minőségű terméket állított elő. A PP-4 indulásakor évi 140 ezer tonna kapacitású Himont Spheripol (mai nevén LyondellBasell) technológiát használt.

A beruházás 1997. november 19-ei jóváhagyását követően 1998. októberében került sor az alapkőletételre. Az új gyár építése

fontos részét képezte az 1998–99-ben kidolgozott új stratégiai tervnek, amelynek fő elemei a petrokémiai tevékenység erősítése és a fő tevékenységhez lazábban kapcsolódó területek értékesítése volt. Addigra a vállalatcsoporthoz közel 40 különböző tevékenységet folytató üzem tartozott, melyek nagyobb részét aztán a profiltisztítási folyamat során eladták.

ÉRDEKESSEGEK AZ ÉVTIZEDBŐL

Az első Juniális

A vállalat üzemi tanácsa 1996 nyarán hagyományteremtő jelleggel indította útjára a Juniáliszt. A több mint 1500 játszani és küzdeni vágyó érdeklődő számos egyéni és csoportos versenyszámban, labdarúgásban, asztali- és lábteniszből, futásban, úszásban és kerékpározásban bizonyíthatott a szabadidőközpont területén. Nem titkolt szándéka volt az üzemi tanácsnak és a szakszervezetnek, hogy évente megrendezzék a Juniáliszt, amelyet a vállalat vezetése reklámanyagokkal támogatott és biztosította hozzá a tárgyi feltételeket.

Vásárlási kedvezmények a TVK Diszkont Áruházában

A TVK vezetői folyamatosan keresték annak a lehetőségét, hogyan javíthatják a munkavállalók élet- és munkahelykörülményeit. A számtalan kedvezmény és juttatás egyikeként 1993. június 25-én megnyitották a TVK Diszkont Áruházát. Ezzel indirekt módon egyrészt többletjövedelemhez juttatták a cég alkalmazottjait, másrészt a vidékről bejárók bevásárlásait megkönnyítették a gyár tőzsomszédságában lévő áruházzal. Egy munkavállaló kedvezményesen, havonta 20 ezer forintig vásárolhatott. A kedvezményezetttek körébe tartoztak a TVK nyugdíjaisai is. A vállalatnál ekkoriban rendszeresített étkezési utalványokat is be lehetett váltani. A diszkontban több mint másfél ezer élelmiszerből és vegyi áruból válogathattak a vevők, emellett kis mennyiségben a műanyagfeldolgozó által gyártott termékek is megtalálhatók voltak. A diszkont híres volt termékei olcsóságáról, húsvéti és karácsonyi kedvezményeiről, a kiszolgálók közvetlenségéről és családi hangulatáról.

**Sport, szórakozás és
béren kívüli juttatások
a dolgozóknak.**

MPK70

2000-2010

A PETROLKÉMIAI FEJLESZTÉSI PROJEKT

A 2001-es év sok változást hozott a vállalat történetében. A TVK sorainak rendezésével töltötte az elhúzódó recesszió időszakát. 2001 tavasza is a profiltisztítás jegyében telt el, több vállalatát eladta a társaság. Többek között a sikeres Biafol üzletágot is, amit az olasz Radici Film vásárolt meg.

ÚJ BERUHÁZÁSOK A PETROLKÉMIAI FEJLESZTÉSI PROGRAMBAN

Az április 20-ai közgyűlésen hagyták jóvá a Petrolkémiai Fejlesztési Program (PFP) kidolgozását 400 millió euró tervezett költséggel. Ennek keretében a beruházások indítása 2002-ben kapott zöld utat – immár a MOL meghatározó tulajdonosi szerepe mellett. A projekt során három jelentős termelőkapacitás-bővítést valósított meg a cég. Ennek részeként egy új olefingyár és egy új nagy sűrűségű polietilén-gyár épült, valamint a PP-4 gyár termelőkapacitása is bővült. A fejlesztési program eredményeként a TVK világszínvonalú technológiák alkalmazásával erősítette vezető vegyipari pozícióját Közép-Európában. Az Olefin-2 és a HDPE-2 gyár, valamint a bővített kapacitású PP-4 gyár ünnepélyes avatására közel egy év próbatermelés után, 2005. október 18-án került sor.

A vállalat világszínvonalú technológiákkal erősítette vezető vegyipari pozícióját.

OLEFIN-2 ÉS A HD-2 ÜZEMEK

A MOL Petrolkémia Zrt. PE-2 (HD-2) üzeme Mitsui CX technológiával gyárt 200 kt/év névleges kapacitás mellett HDPE termékeket, emellett alkalmas TE katalizátor rendszerrel MDPE típusok előállítására. A kereskedelmi termelés 2005. január 1-én indult. Az üzem nagyfázisú tankreaktoros technológiája lehetővé teszi széles termékpaletta elérését, úgy mint szál, fűvási, fólia, fröccsöntött termékek, cső, lemez típusok. A rendszer alkalmas bimodális HDPE termékek előállítására, ezen anyagok felhasználási területe elsősorban a fűjt fólia, cső és fűvási termékek.

Az Olefin-2 Linde technológiával épült és 2004-ben kezdte el a termelést. Az üzem névleges etilén-gyártó kapacitása 290 kt/év. Az Olefin-2 vegyipari benzint, vegyipari gázolaj, valamint könnyű pirolízis alapanyagokból (továbbiakban LPG, ami az alábbi anyagokat foglalja magába: propán, n-bután, mix bután, propán-bután, stb.) vízgőzös pirolízis segítségével állít elő etilént, propilént, valamint kísérőtermékként hidrogént, BT frakciót, C8 frakciót, C9+ frakciót, valamint kvencsolajat.

Az Olefin-2-ben keletkező termékek (hidrogén, etilén, propilén, C4, BT, C8, C9+, kvencsolaj) értékesítésre kerülnek. A keletkező etán, propán, C5 frakció repirolyízis során a kemencékben alapanyagként használják fel. (Lehetőség van a C4, vagy a C4/C5 frakció repirolyízisére is.) A keletkező metán frakciót fűtőgázként hasznosítják, a felesleg – valamint a hidrogén felesleg is – a TVK-Erőmű Kft. felé értékesítésre kerül.

BEVEZETIK AZ APC FOLYAMATIRÁNYÍTÁSI RENDSZERT

2001. augusztus 13-án debütált az Advanced Process Control (APC) fejlett folyamatirányítási rendszer az Olefin-1 üzem karbantartást követő újraindítása során. Az APC segítségével javítható az üzemek rendelkezésre állása és kapacitáskihasználása, ezáltal gazdaságossága is. 2001-ben a cég megmérettette magát az Európai Minőségi Díj pályázaton is, ahol a Európai Kiválóság Díj oklevelet érdemelte ki.

A MOL-CSOPORTBA INTEGRÁLÓDIK A TVK

2001 szeptemberében a MOL 34 százalék fölé növelte közvetlen tulajdoni részesedését, valamint olyan opciós megállapodásokat kötött, amelyek lehetővé tették számára a többségi, 50 százalék feletti tulajdoni hányad megszerzését. 2004-től kezdődően a TVK a MOL-csoportba olvadva, a finomítói értéklánc részeként működött. 2007 februárjára a MOL közvetlen és közvetett tulajdoni hányada 94 százalék fölé nőtt. A petrokémiai értéklánc integrálása a finomítói értékláncba mindkét fél számára kölcsönös előnyöket hozott, javította a működés hatékonyságát és az értékteremtő képességet úgy a MOL finomítási, mint a petrokémiai üzletágában.

A petrokémiai értéklánc integrálása a finomítói értékláncba mindkét fél számára kölcsönös előnyöket hozott, javította a működés hatékonyságát és az értékteremtő képességet úgy a MOL finomítási, mint a petrokémiai üzletágában.

KÖRNYEZETVÉDELMI ÉS INNOVÁCIÓS DÍJAK

2002 elején két fontos elismerést is kapott a TVK az előző évi teljesítményéért. A Hungarian Business Leaders Fórum környezetvédelmi díját ítélte oda a társaságnak. Az Oktatási Minisztérium 2001. évi innovációs díját pedig leányvállalatával, az Inno-Comp Kft.-vel közösen nyerte el az R 806 típusú polipropilénpor kifejlesztéséért.

ÜZEMBE HELYEZIK A TVK ERŐMŰVET

A Petrolkémiai Fejlesztési Programhoz szervesen kapcsolódva, de attól elkülönített projekt keretében a TVK és az ÉMÁSZ egy új, kombinált ciklusú erőmű megépítésébe kezdett TVK Erőmű néven, melynek feladata a társaság üzemének részbeni energiaellátása és a technológiai üzemek gőzellátása. Az erőműépítéshez kapcsolódott a TVK és a TVK Erőmű hosszú távú sótalan víz ellátását biztosító vízelőkészítő üzemének megépítése is 3 milliárd forintos költséggel. A vízelőkészítő üzemet 2003.

november 28-án, a TVK Erőművet 2005. május 12-én helyezték üzembe. A beruházások átadását követő években a technológiai rendszerek és üzemek finomhangolása, fejlett folyamatirányítási rendszerek bevezetése révén – az Olefin-1 üzemben már működő APC-rendszert a társaság többi üzemében is fokozatosan alkalmazni kezdték – tovább javult az üzemek működési biztonsága és rendelkezésre állása, ezzel növekedett éves termelőkapacitásuk is.

KÉPZÉSI PROGRAM INDUL A VEZETŐK UTÁNPÓTLÁSÁRA

A TVK mindig igyekezett magasan képzett és felkészült szakembereket alkalmazni. Ennek érdekében a mai napig szakmai továbbképzési lehetőségeket biztosít a dolgozóknak és támogatja a munka melletti továbbtanulást is. 2006-ban indított, Staféta névre hallgató programjával a művezetői és vezető rendszerkezelői utánpótlást támogatja az olefin- és poliolefinüzemeiben.

REKORD ÁRBEVÉTELEK ÉS NYERESÉGEK

Az új üzemek teljesítményének köszönhetően a társaság a 2006–2007-es éveket rendre rekord árbevétellel és nyereséggel zárta, amit a MOL-csoporton belül és azon kívül is több díjjal is elismertek. Az Amerikai Kereskedelmi Kamara (AmCham) Egészséges Munkahely AmCham Díj pályázatán III. helyezést ért el a társaság, míg a MOL-csoport EBK-elnöki díját 2007-ben nyerte el Integrált szervezetek kategóriában.

KINYITJA KAPUIT A TVK MŰZEUM

2007. október 10-én ünnepélyesen felavatták a TVK Múzeumot. Ugyanezen a napon nyílt meg a Központi Irodaház földszinti oszlopos termében az az állandó kiállítás, amely a társaság történetét mutatja be az alapítólevél kiadásától a múzeum megnyitásáig.

Sikert sikerre halmozott a vállalat a 2000-es években.

SIKERES REACH-REGISZTRÁCIÓ

A 2008-as év egyik fontos eredménye volt a REACH (Registration, Evaluation and Authorization of Chemicals) néven ismert új európai jogi szabályozás első fázisának teljesítése. A TVK és a MOL Petrolkémia Divíziója si-

keresen regisztrálta az előírt határidőt követően is gyártani és forgalmazni kívánt anyagait, termékeit. Az előregisztráció elmaradása vagy sikertelensége a vállalat tevékenységeinek korlátozását jelentette volna.

BUSINESS SUPERBRANDS DÍJAS A TVK

A TVK 2008-ban egy újabb jelentős elismeréssel gazdagodott Business Superbrands díjazottként. A Superbrands program 2004-ben indult el hazánkban, de csak négy évvel később osztották ki az első díjakat. A Superbrands program 2010-ben Magyarbrands programmal bővült ki, amit szintén megnyert a társaság.

Superbrands™
MAGYARORSZÁG

A válság kihívásaira a társaság működési hatékonyságának javításával válaszolt.

A VÁLSÁGÉVEKBEN IS HATÉKONYAN

A 2008-ban bekövetkezett olajárrobbanás és a pénzügyi világválságot követő gazdasági recesszió mély nyomokat hagyott a nemzetközi vegyipari vállalatok teljesítményén is. Az alapanyag- és energiaárak emelkedése, a petrokémiai termékek marginjának összezsugorodása, a kereslet visszaesése különösen Európában volt jelentős. A válság miatt számos vegyipari cég ideiglenesen vagy véglegesen bezárta üzemének egy részét. Ebben a kiélezett helyzetben a TVK – köszönhetően a MOL-csoport nyújtotta pénzügyi biztonságnak és a biztosított alapanyag-ellátásnak – az adózás utáni eredmény sorokon mutatott folyamatos veszteségek ellenére is megőrizte működőképességét. A válság kihívásaira a társaság működési hatékonyságának javításával válaszolt. Számos lépést tett a fajlagos energiafelhasználás csökkentése érdekében, optimalizálta szervezeti felépítését, működési folyamatait a MOL finomítóival összehangolva tette hatékonyabbá. Négy évvel később hatékonyságjavító program indult a MOL Finomítás divíziójában, melynek végére a TVK is évi 10 milliárd forint nagyságrendű eredményjavulást ért el.

A vállalat nemcsak gyártásra, hanem a vegyipari fejlesztésekre is nagy hangsúlyt fektet.

ÉVFORDULÓK ÉS EGY BÚCSÚ

Több üzem is évfordulót ünnepelt 2009-ben. Február 24-én ünnepelte a termelés elindításának huszadik évfordulóját a PP-3 üzem, melyet eredetileg 60 000 tonna/év kapacitására terveztek, de a fejlesztéseknek és az időközben bevezetett APC rendszernek köszönhetően 100 000 tonna/év kapacitására növelte teljesítményét. December 3-án a PP-4 gyár is a tizedik évfordulójához ért.

A 2009-es év sem múlt el díj nélkül a társaság számára. Első alkalommal elnyerte az akkor még a Környezetvédelmi és Vízügyi Minisztérium és a Közlekedési, Hírközlési és Energiaügyi Minisztérium nagyvállalatok számára meghirdetett Kerékpárosbarát Munkahely címet.

A sikerek mellett egy szomorú esemény is ehhez az évhez kötődik. Az akkor már harminckilenc éve üzemelő LDPE-1 üzemben március 16-án megszűnt a termelés. A Kispegy néven legendássá vált üzem történetét egy dokumentumfilmben is megörökítették.

ÉRDEKESSÉGEK AZ ÉVTIZEDBŐL

A TVK-ban fejlesztették ki a Syntumen-technológiát

A TVK tudatos döntéssel vált az első olyan petrokémiai vállalattá a világon, amely nemcsak gyártotta a műanyagokat, hanem új, környezettudatos szemlélettel törekedett az ömlesztett műanyag hulladékok ártalmatlanítására és újrahasznosítására. A projekt műszaki irányításáért dr. Székely Tamás professzor, a TVK kutatóközpontjának vezetője felelt, aki szabadalmaztatott eljárásával teljesen új megvilágításba helyezte a világ műanyag hulladék-problémájának megoldását. A 2000. május 11-én bemutatott, nemzetközi védjeggyel ellátott technológia a Syntumen ne-

vet kapta. Az új műanyag olyan terméket takart, amelynek „alapanyaga” ömlesztett és válogatás nélküli műanyag hulladékból állt össze. A Syntumen felhasználási lehetőségei igen sokrétűek voltak: aszfalthoz adagolva megnövelte az útburkolat szilárdságát, hő-, fagyás- és kopásállóságát, valamint csökkentette az úgynevezett nyomvályúsodását. A terméket más iparágakban is felhasználták, többek között szigetelőanyag és tetőfedő lemez gyártásához az építőiparban, illetve ragasztóanyagként, amelynek segítségével a szénport könnyebben lehetett brikettelni.

MPK70

2010-2023

EGY KÜLÖNLEGES ÉVTIZED: HELYTÁLLÁS ÚJ KIHÍVÁSOK KÖZEPETTE

Gazdasági világválsággal indul és zárul az évtized, ez az egyik legnehezebb periódus a vállalat fennállásának történetében. Egy olyan időszakban élünk, amelyben folyamatosan meg kell újulni, és új megoldásokat kell találni. A MOL Petrolkémia minden helyzetben reagálni tudott a változó környezet új kihívásaira: az elmúlt évtized megmutatta, hogy a külső akadályok ellenére is versenyképes maradt az MPK.

INTEGRÁCIÓ ÉS ÚJ HORIZONTOK

A vállalat 2015-től MOL Petrolkémiként folytatta tevékenységét, immár a MOL 100 százalékos tulajdonú leányvállalataként. A névváltás a MOL stratégiájával összhangban történt meg, melynek célja, hogy a társaság feldolgozás-kereskedelmi üzletága a régió legjobbjává váljon. Ennek érdekében jelentős fejlesztések megvalósításába kezdett, amelyek a terméklánc bővítése révén új távlatokat nyitnak a hatékonyság és a növekedés terén egyaránt. Nemcsak új gyártási egységek, hanem egyenesen új üzletágak születtek, aminek köszönhetően az MPK új vegyipari értékláncokba lépett be.

PETROLKÉMIA
MEMBER OF MOL GROUP

A MOL SHAPE TOMORROW 2030+ STRATÉGIÁJA

A MOL-csoport 2016-ban nagyszabású stratégiai irányváltást hirdetett, melynek lényege a vállalat felkészítése az energiaátmenetre. Ennek megfelelően a vegyipari tevékenységét úgy alakította át, hogy abban egyre nagyobb hangsúlyt kapjon hosszú távon a tartós műanyag termékekhez felhasználható alapanyagok gyártása. A petrolkémiai üzletág immár harmadik, és egyben legnagyobb beruházási hullámának legfontosabb eleme a poliolüzem mellett az OCU (polipropilén gyár), illetve a közel 2 milliárd euró összegből megvalósuló élettartamnövelő beruházások, amelyek biztosíthatják a tevékenységek hosszú távú jövőjét.

Az olefinüzemek, a polimerüzemek, a butadiénüzem és az újonnan épülő poliolüzem között szoros alapanyag-struktúra-kapcsolat van. A beruházások révén a MOL a régió első olyan cégcsoportjává vált, amely a kőolaj kitermelésétől egészen a poliál előállításáig kézben tartja majd a gyártás teljes értékláncát. Mindezt úgy, hogy a modern technológiának köszönhetően sokkal kevesebb melléktermékkel jár a gyártási folyamat.

ÚJ VEGYIPARI ÉRTÉKLÁNC KIALAKÍTÁSA

A MOL-csoport stratégiájának egyik sarokpontja a vegyipari üzletág további fejlesztése, amely kulcsszerepet játszik a vállalat regionális vezető szerepének megerősítésében. A stratégia három fő folyamatra épít: a vertikális integrációra, az üzemanyagok petrokémiai termékekké való konverziójára, illetve a körforgásos vegyipar hazai bázisának megerősítésére. A poliolüzem mellett két további beruházás emelendő ki, amelyek konkrét formát adnak a fenti célok eléréséhez.

BUTADIÉNGYÁR

A vegyipari stratégia fontos része volt az értéklánc kiterjesztése, új elemekkel való bővítése. A 2015-ben átadott új butadiénkinyerő üzem ezt a folyamatot erősíti, évi 130 000 tonna butadiént állít elő és biztosítja a műgumi gyár alapanyagellátását, ami évente mintegy 5 millió autógumi-abroncs előállításához elegendő mennyiségű butadiént jelent. A butadién előállítása zárt technológiai rendszerben történik, így a környezetbe káros anyag nem kerül. Az üzem megépülésével 61%-kal csökken a MOL Petrokémia gázfelhasználása, ami 42 000 tonnával kevesebb kibocsátott szén-dioxidot jelent évente.

MŪGUMI GYÁR

A MOL-csoport és a japán JSR Corporation szintetikus gumit (S-SBR) gyártó üzemét 2018-ban adták át. A két fél közös beruházásaként megvalósult, világviszonylatban is élenjáró technológiát alkalmazó gyár évente 60 000 tonna műgumit állít elő, és több mint 160 új munkahelyet teremtett. Az itt gyártott szintetikus gumi a világ egyik legkeresettebb vegyipari terméke.

AZ EGÉSZ RÉGIÓBAN EGYEDÜLÁLLÓ POLIOLKOMPLEXUM

A vegyipari transzformáció zászlóshajója az 1,3 milliárd eurós befektetéssel épülő poliol komplexum, mely évente 150 kilotonna propilén feldolgozására lesz képes. A beruházási döntést több éves kutatómunka előzte meg. Az MPK azt kereste, hogy melyik az értékláncához legjobban illeszkedő termék, amely egyben kitörési pontot is jelenthet a petrokémiai üzletág számára. A döntés meghozatala során az is fontos volt, hogy az MPK milyen technológiát alkalmazzon és milyen versenylőnye van a régióban. A beruházás megvalósításához a petrokémiai tudás és hagyományok meglétének figyelembevétele, valamint a rendelkezésre álló infrastruktúra miatt esett Tiszaújvárosra a választás.

Részben az elmúlt évek gazdasági folyamatai miatt, részben egy hosszú távú, a zöldenergia-felhasználás és a kör-

A PROJEKT SZÁMOKBAN

400 km

ELEKTROMOS KÁBELT HASZNÁLTAK FEL
A VILLAMOSHÁLÓZAT KIÉPÍTÉSÉHEZ

TÖBB MINT

9800 t

ACÉLBÓL ÉPÜLTEK AZ ACÉLSZERKEZETEK

71 000 m³

BETONRA VOLT SZÜKSÉG AZ ÉPÍTÉKÉSEHEZ

A MUNKÁLATOK CSÚCSÁN
2500

KOLLÉGA DOLGOZOTT
A PROJEKTEN

600

TECHNOLÓGIAI
BERENDEZÉST
SZERELTEK ÖSSZE

1 300 000 000 €

BERUHÁZÁSI ÉRTÉK

forgásos gazdaság irányába mutató stratégiát követve, a vállalat a vegyipari tevékenységének alakítása során egyre nagyobb hangsúlyt fektet a tartós, újrahasznosítható fogyasztási cikkek gyártására alkalmas vegyipari termékek előállítására. A petrokémián belül ez az a piaci szegmens, amiben a legnagyobb lehetőségek rejlenek. Ehhez elengedhetetlen volt az MPK termelési kapacitásának növelése, illetve a termeléshez szükséges energia és alapanyagok zavartalan áramlásának biztosítása. Az 1,3 milliárd euróból épülő komplexum kivitelezése 2018 végén kezdődött. A gigantikus méreteket öltő projekt a régióban is egyedülálló. Üzembe helyezés után évi 200 000 tonna poliold gyártására lesz alkalmas, ami a poliuretán nevű műanyagok egyik komponense. Ezzel gyakorlatilag 300 magas hozzáadott értékű munkahelyet biztosít.

ÚJ PROPILÉNGYÁR ÉPÜL TISZAÚJVÁROSBAN

2022. március 23-án ünnepélyesen lerakták a MOL Petrolkémia új propilénüzemének alapkövét Tiszaújvárosban. A 65 milliárd forintos, zöldmezős beruházással épülő üzem évente 100 000 tonna propilént állít majd elő, így jelentős mértékben fedezi a MOL vegyipari

alapanyagigényét, és növeli a vállalat önellátását. A beruházás szervesen illeszkedik a frissített stratégiába, és komoly előrelépést jelent a vállalat vegyipari átalakulásában. Az új üzem biztosít majd propilént az épülő polioldkomplexumnak is, amellyel Tiszaújváros a régió vegyipari fővárosává léphet elő.

A POLIOLD-ELŐÁLLÍTÁS ÚTJA

BEKAPCSOLÓDÁS A FENNTARTHATÓ, KÖRFORGÁSOS GAZDASÁGBA

A MOL-csoport szemléletében alapvető fordulatot jelent, hogy a vállalatcsoport által elnyert állami koncesszióval összhangban a hulladékra minden esetben másodlagos alapanyagként tekint, amely nemcsak erőforrás, hanem egyenesen érték. A körforgásos gazdaság által inspirált megközelítés sok tekintetben hatással van a petrokémiai üzletágra is, mivel ezen a téren is kiváló lehetőségeket biztosít a fejlődésre.

FÓKUSZBAN AZ ÚJRAHASZNOSÍTÁS: AURORA ÉS REMAT

A MOL-csoport erős portfólió kiépítésén dolgozik a műanyag-újrahasznosítás és az integrált hulladékkezelés területén, összhangban stratégiai céljaival, hogy a vállalat

vezető szerepet töltsön be az alacsony szén-dioxid-kibocsátású körforgásos gazdaságban Kelet-Közép-Európában. A cégcsoport 2019-ben vásárolta meg az Aurora-t, mely beruházásnak köszönhetően lehetővé teszi ügyfelei számára, hogy a termékekben hatékonyan növeljék az újrahasznosított műanyagok arányát.

2022-ben a MOL-csoport felvásárolta a ReMat Zrt.-t, Magyarország piacvezető műanyag újrahasznosító vállalatát, amely kommunális és ipari hulladékot használ fel regranulátum előállítására. A teljes műanyag újrahasznosító kapacitása – a korábban megvásárolt németországi Aurora Kunststoffe GmbH-val együtt – évi 40 000 tonnára emelkedik.

A ReMat vezető gyártók automata szelektáló rendszerével, tisztító és regranuláló berendezéseivel rendelkezik, amelyek évente akár 25 000 tonnát is képesek feldolgozni. Ezzel a felvásárlással az MPK egyedi igényeknek megfelelő műanyag és újrahasznosított megoldásokat fejleszthet ki, hogy teljesíthesse ügyfelei egyre növekvő igényét az újrahasznosított anyagok iránt.

A HOSSZÚTÁVÚ ALAPANYAG ELLÁTÁS ALAPJA AZ ÉLETTARTAM NÖVELŐ BERUHÁZÁSOK

OLEFIN-1 REKONSTRUKCIÓ

Számos olyan beruházás is megvalósult az elmúlt időszakban, ami a hatékonyabb energiafelhasználást és így takarékosabb működést tesz lehetővé. Az Olefin-1 üzem élettartamnövelő programjának első üteme lezárult, aminek köszönhetően a létesítmény működését 2040-ig sikerült meghosszabbítani. Az első ütemben megtörtént az üzem teljes körű állapotfelmérése, az élettartamukból kifutó berendezések és szerelvények cseréje. Júniusban az üzemindításban és folyamatos üzemeltetésben fontos szerepet játszó, energiahatékony kazánt is beüzemelték az MPK dolgozói, amely 15 MW energiahatékonyságot érhet el, éves szinten ~126 GWh-t jelent. Ez 11 230 családi ház átlagos földgázfogyasztása, vagy 50 000 napelem villamosenergia-termelésével egyenértékű.

Élettartamnövelő beruházások: három fázisban valósul meg a folyamat, 2022-ben, 2024-ben, és 2027-ben, a teljes műszaki tartalmat érinti, 25 évvel növeli meg az élettartamot.

A FEJLŐDÉST KÖVETIK AZ INGATLAN ÉS INFRASTRUKTÚRA FEJLESZTÉSEK

MEGÚJUL A LABORATÓRIUM

A 2,4 milliárd forintos beruházással korszerű létesítményben történik a már meglévő termelőüzemek – vízanalitikai, olajipari, kromatográfias és poliolefin – mintáinak elemzése és a vállalat valamennyi termékének minőség-ellenőrzése Tiszaújvárosban. A labor elkészülte a MOL Petrolkémia eddigi legnagyobb önálló beruházása volt. Fontos mérföldkő a poliolprojekt életében is, hiszen a polioltermékek gyártásához és értékesítéséhez nélkülözhetetlen a hatékony minőség-ellenőrző rendszer létrehozása. A minőség-ellenőrzésen kívül fontos oktatási célokat is szolgál az új létesítmény: a MOL Petrolkémia és Debreceni Szakképzési Centrum duális vegyésztechnikus képzésének keretében, a laborokban gyakorlati tapasztalatokat szerezhetnek a diákok.

ÁTADJÁK A FER TŰZOLTÓSÁGI ÉPÜLETÉT

A FER Tűzoltóság tiszaujvárosi egysége a társaság egyik legnagyobb szolgáltató szervezete, több mint 70 fős létszámával. A FER Tűzoltóság laktanyája eddig a telepen kívül helyezkedett el, azonban a 2,5 milliárd forint értékű beruházással az új központ mintegy 3-4 percre rövidítette a vonulási időt a poliolkomplexumtól. Az új laktanyával az üzemegységek, valamint a poliolgyár a lehető legnagyobb biztonságban működhet.

ÚJ PETROLSZOLG MŰHELY

2021. szeptember 29-én ünnepélyes keretek között adták át az új központi épületet az MPK Ipartelep területén. A Petrolszolg Kft. életében ez az eddigi legjelentősebb saját forrásból megvalósult beruházás, azonban nem csak ezért van nagy jelentősége az eseménynek. A fejlesztéseknek köszönhetően folyamatosan bővül a tiszaujvárosi létszám, ezért szükség volt már egy olyan központi épületre, ahol az MPK területén megvalósuló új beruházásokat együttesen szolgálhatja ki az MPK remek szakértői csapata. Korábban nem volt még példa arra, hogy a fizikai és a szellemi munkavállalók egy helyen dolgozhassanak. A beruházás hatékonyabbá tette a különböző területek műhelyei közötti együttműködést.

ÁTADJÁK A FELÚJÍTOTT APARTMANHÁZAT

Az ipartelep közvetlen környezetében található apartmanház szobái kedvező lakhatási lehetőséget biztosítanak a régióból érkező MOL-os munkavállalóknak, illetve stratégiai partneriskolái diákjainak. A vállalat eddig lakásbérleti díj hozzájárulással segítette munkavállalóit, az átadás után az apartmanházak feltöltésére koncentrált. Az épületben 28 kétszobás, 50 m²-es és 4 egyszobás, 25 m²-es apartman vár minden beköltözni vágyó kollégát, melyekhez saját fürdőszoba és konyha is tartozik. Emellett közös konyhák és mosókonyha is szolgálja az ott tartózkodók kényelmét. A lakhatás biztosításán túl, az egyes szinteken jól felszerelt, korszerű közösségi terek (társalgó, tévés szoba, pingpongasztal, csocsó) kerültek kialakításra, hogy a lakók jó hangulatban, közösen is eltölthessék szabadidejüket.

A JÖVŐ ALAPJA

A DUÁLIS SZAKKÉPZÉS ÉS DUÁLIS FELSŐFOKÚ KÉPZÉS

A MOL-csoport hosszú távú stratégiájának és víziójának része, hogy 2050-re Közép- és Kelet-Európa vegyipari kulcsszereplője legyen. Ehhez a folyamathoz elengedhetetlenek a megfelelő szakértelemmel rendelkező munkatársak. Annak érdekében, hogy a szakmai utánpótlást biztosíthassa, 2017-ben elindította az MPK duális szakképzését, 2018-ban pedig a duális felsőfokú képzési programot a Miskolci és a Debreceni Egyetemmel együttműködve. A duális felsőfokú képzésben részt vevő mesterszakos gépészmérnök és vegyészmérnök hallgatók egyetemi oktatását a vállalat gyakorlati képzése egészíti ki, ahol a hallgatók megismerkedhetnek a legmodernebb üzemekkel, technológiákkal, így valós ipari környezetben van lehetőségük munkatapasztalatot szerezni. Emellett a hallgatóknak lehetőségük nyílik beleszólni más társaságok működésébe és bekapcsolódhatnak széles körű projektfeladatokba is. A duális szakképzés népszerűségének növekedését bizonyítja az évről évre bővülő képzési paletta, valamint tanulói és intézményi létszám. A vegyész-technikus, villanszerelő, elektronikai, mechatronikai és gépgyártástechnológiai technikus képzések mellett idén ősszel első alkalommal indult el a vegyipari gépész szak. A már fennálló együttműködések mellett az őszi szemesztertől új intézmény is csatlakozott a duális szakképzési programhoz. A Miskolci SZC Bláthy Ottó Villamosipari

Technikum elektronikai technikus képzésével immár négy partneriskola hat képzésén folytathatják tanulóiraikat a diákok. Az oktatás magas színvonalát a szakma is elismeri. A vállalat idén márciusban vehette át a Német-Magyar Ipari és Kereskedelmi Kamara (DUIHK) díját kooperáció kategóriában, amit A fejlődéshez a tudást helyezünk a jövőbe! című projektért kapott, melynek fő célkitűzése a vegyipar fókuszú utánpótlás stabil biztosítása a duális képzés keretein belül.

PETCHEM QUIZ VETÉLKEDŐSOROZAT

A dél-borsodi régióban, az MPK vonzáskörzetében található 25 általános iskola tanulóinak szól a Petchem quiz. A vetélkedők során a tanulók hasznos és érdekes ismereteket szerezhetnek a természettudományok, elsősorban a kémia területén, illetve játékos feladatokon keresztül betekintést nyernek az ország egyik legnagyobb vegyipari vállalatának életébe, a társaságunk működésének mindennapjaiba.

GROWWW FRISSDIPLOMÁS PROGRAM

A Growww egy izgalmas, egyéves program frissdiplomásoknak, akik lehetőséget kapnak arra, hogy a MOL-csoportnál a régió mobilitásának, energiaellátásának és fenntarthatóságának előmozdítását célzó megoldásokon dolgozzanak. A 18. éve fennálló program résztvevői egy lendületes, dinamikus, nemzetközi csapat tagjai lesznek,

akiket tapasztalt kollégák mentorálnak. A vállalat a program teljes ideje alatt versenyképes fizetést és juttatásokat biztosít, emellett a személyes és online formában megvalósuló tréningekkel a személyes és szakmai fejlődést támogatja. A legjobban teljesítőknek a MOL hosszú távú szerződést kínál a program végén.

KÉZ A KÉZBEN TISZAÚJVÁROSSAL

Tiszaújváros és a MOL fejlődése a kezdetektől összefonódik, egyik fél sikere a másik felet is erősíti. Ezért is fontos, hogy amiben csak lehet támogassák egymást, legyen az egy infrastrukturális fejlesztés, kulturális esemény, vagy épp egy sportfesztivál.

TISZAFÁ ALAPÍTVÁNY A KÖZÖSSÉGÉRT

2020-ban vált közhasznúvá az alapítvány, mely átvette a Borostyán, a Kinyújtott Kéz és az MPK a Dél-borsodi Régióért Alapítványok feladatait. A támogatottak körébe beletartoznak az egykori TVK és az MPK nyugdíjazott dolgozói, a foglalkozási eredetű balesetek, betegségek elszenvedői, valamint a dél-borsodi régió rászoruló fiataljai, akik az oktatás (eszközellátásnak segítségével), az egészségügyi-szociális ellátás és a kultúra területén kapnak segítséget az alapítványon keresztül.

TISZAÚJVÁROS JÖVŐJÉÉRT ALAPÍTVÁNY

A Tiszaújváros Jövőjéért Alapítvány (TJA) révén az MPK a helyi önkormányzattal közösen támogatja a város életét és hírnevét meghatározó, kiemelkedő programokat és személyiségeket. A TJA-t 2000-ben alapította a társaság és még ugyanabban az évben csatlakozott hozzá Tiszaújváros Önkormányzata, az alapítványt azóta az MPK és az önkormányzat közösen működteti, egyenlő arányban hozzájárulva az alapítvány anyagi forrásaihoz. Az alapítvány által a városban működő programokat, intézményeket, civil szervezeteket, hátrányos helyzetű rászorulókat, utánpótlás-neveléssel foglalkozó egyesületeket támogatja.

TISZAÚJVÁROSI TRIATLON FESZTIVÁL

Tiszaújvárosban először 1997-ben került megrendezésre az első nagy nemzetközi verseny, melyet 2019-ig, a világon egyedülálló módon megszakítás nélkül huszonhárom alkalommal tartottak meg. A világjárvány okozta korlátozások következtében ez a sorozat 2020-ban sajnálatos módon megszakadt. A pandémia lecsengése után a városnak újra lehetősége nyílt a megszokott módon megrendezni ezt a nagyszabású eseményt. A színes programkínálat mellett a profi triatlonisták versenye feledhetetlen élmény a város lakóinak és a látogatóknak. A vállalat elkötelezett támogatója a Triatlon Fesztiválnak, többek között a város hírnevének öregbítése, valamint a város sportsikereinek elősegítése miatt. 2023-ban az olimpiai kvalifikációs világtalpasverseny került megrendezésre a rangos sporteseményen.

SAKTUDÁS, LOJALITÁS, TRADÍCIÓ: TÖRZSGÁRDA

A munkavállalók elhivatottsága nélkül az MPK nem tartana ott, ahol ma, nélkülük nem tervezhetne hosszú távon és nem tűzhetett volna ki olyan célokat, melyek a MOL-t Közép-Európa piacvezető vegyipari vállalatává tették. A szaktudáson nyugvó stabilitást, a generációkat összekapcsoló lojalitást és a közös értékteremtés hagyományát díjazza az MPK a 2006 óta megrendezésre kerülő Törzsgárda-ünnepségen. Ezen a rendezvényen adják át az adott évben 10, 15, 20, 25, 30 éve a vállalatnál dolgozó kollégák díjait és az Év embere elismerést is.

PROGRAMOK A MISKOLCI NEMZETI SZÍNHÁZBAN

A nagy hagyományokkal bíró Miskolci Nemzeti Színház a közönség szeretete és megbecsülése szempontjából az ország egyik legjelentősebb színháza. Az MPK rendszeres támogatása nagyban hozzájárul ahhoz, hogy a Miskolci Nemzeti Színház évről évre színvonalas produkciókkal gazdagíthassa a közönséget. Az MPK kedvezményes belépőjegyekkel népszerűsíti a dolgozóinak a színházba járást.

EBK ÉS STEP PROGRAMOK

Az MPK évek óta élen jár a környezettudatos programok szervezésében. A Tavaszi Nagytakarítás, TeSzedd, Közúti Szemétszedés, Európai Hulladékcsökkentési Hét mind-mind olyan megyei és országos szinten meghirdetett hulladékcsökkentő akciók, melyekhez az MPK-s és a tiszaujvárosi MOL-os kollégák nagy lelkesedéssel csatlakoznak. Az Autómentes Világnap keretén belül színes programokon vehetnek részt a dolgozók. Legutóbb egy közös bringatúrát teljesített mintegy 80 MPK-munkatárs. Az egészséges életmód kiemelten fontos a MOL-nál, ezt az üzenetet tűzte ki céljául a dolgozóknak szóló STEP program, ami hozzájárul a kollégák mentális és fizikai jóllétéhez.

JUBILEUMI FESZTIVÁL AZ MPK 70. ÉVFORDULÓJÁRA

Az idei év különleges az MPK számára, hiszen a tiszaujvárosi vegyipar fennállásának 70. évét ünnepli. Császár Péter, az MPK vezérigazgatója szerint a tradíció ápolása, az évforduló méltó megünneplése és a jövő tervezése egész éven átívelő ünnepségsorozat keretében válik teljessé, így a hagyományosan évenként megrendezett programokat is a jubileum jegyében szervezték meg. Az MPK70 Jubileumi Fesztivált a tiszaujvárosi Laza Plázában tartották, ahol közösségépítő programokkal várták a dolgozókat.

MPK CSALÁDI NAP, AMI ÖSSZEKÖTI A GENERÁCIÓKAT

A korábban TVK Juniális néven ismert Családi Nap az idei évben 25. alkalommal került megrendezésre közel 2000 fő részvételével. Az évente visszatérő eseményen a jelenlegi és a már nyugdíjba vonult munkavállalók vesznek részt családtagjaikkal, ahol minden korosztály megtalálhatja a minőségi, magas színvonalú, aktív kikapcsolódást a különböző színpadi, játék-, sport- és egészségprogramok között.

AZ MPK ELSŐ SZÁMÚ VEZETŐI 1953-TÓL NAPJAINKIG

1953. 04. 01. | **Darvas László**
- 1955. 12. 31. | IGAZGATÓ

1956. 01. 01. | **Dr. Fodor György**
- 1965. 06. 30. | IGAZGATÓ

1965. 07. 01. | **Huszár Andor**
- 1979. 07. 14. | IGAZGATÓ

1979. 07. 15. | **Huszár Andor**
- 1988. 10. 12. | VEZÉRIGAZGATÓ

1988. 10. 12. | **Pintér Imre**
- 1990. 09. 15. | VEZÉRIGAZGATÓ

1990. 09. 16. | **Nagy László**
- 1990. 11. 14. | MB. VEZÉRIGAZGATÓ

1990. 11. 15. | **Pálfi Sándor**
- 1991. 12. 31. | VEZÉRIGAZGATÓ

1992. 01. 01. | **Nagy László**
- 1992. 12. 31. | VEZÉRIGAZGATÓ

1993. 01. 01. | **Vanyó Pál**
- 1993. 07. 31. | MB. VEZÉRIGAZGATÓ

1993. 08. 01. | **Vanyó Pál**
- 1994. 12. 31. | VEZÉRIGAZGATÓ

1995. 01. 01. | **Várhegyi Miklós**
- 1999. 04. 27. | VEZÉRIGAZGATÓ

1999. 04. 28. | **Pálfi Sándor**
- 2000. 08. 29. | VEZÉRIGAZGATÓ

2000. 08. 30. | **Nagy László**
- 2001. 04. 26. | VEZÉRIGAZGATÓ

2001. 04. 27. | **Molnár József**
- 2003. 06. 30. | VEZÉRIGAZGATÓ

2003. 07. 01. | **Olvasó Árpád**
- 2011. 05. 31. | VEZÉRIGAZGATÓ

2011. 06. 01. | **Pethő Zsolt**
- 2014. 08. 31. | VEZÉRIGAZGATÓ

2014. 09. 01. | **Thernesz Artur**
- 2015. 04. 14. | VEZÉRIGAZGATÓ

2015. 04. 15. | **Huff Zsolt**
- 2017. 09. 30. | VEZÉRIGAZGATÓ

2017. 10. 01. | **Zsinkó Tibor**
- 2021. 03. 31. | VEZÉRIGAZGATÓ

2021. 04. 01. | **Marton Zsombor Ádám**
- 2023. 01. 31. | VEZÉRIGAZGATÓ

2023. 02. 01. | **Császár Péter**
- JELENLEG IS | VEZÉRIGAZGATÓ

